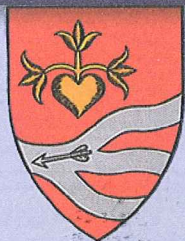

F 6016 F

Folyóirat

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 220 Ft

XXIII. évfolyam 6. szám * Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat *

2016. június

A tartalomból:

5. Civil sarok: Szakáll Sándor grafikusművész

8. IN MEMORIAIAM: Az üldözött magyar gazdák

10. XIII. Gyomaendrődi Tudományos Néprajzi Konferencia

14. Egyházközségi vacsora Endrődön

15. Egyházközségi vacsora Hunyán

18. Endrődi káplánok névsora III.

Jubilál a „Rózsahegyi”

„20 évvel ezelőtt iskolánk életében fordulatot hozott a pedagógiai program elkészítése és a névadás. A programkészítés értékválasztást, a névadás ennek külső megjelenítését jelentette. Az iskola közösségének választása alapján az intézmény hivatalos elnevezése 1996. január 1-től Rózsahegyi Kálmán Általános Iskola és Diákotthon lett.

A névadó ünnepségre 1996. május 18-án került sor, mely egyben hagyományteremtő alkalom lett: a Rózsahegyi napok gyökerei ebben az ünnepségben lelhetők föl.”

Ezekkel a gondolatokkal idézte fel a 20 évvel ezelőtti eseményeket Farkas Zoltánné intézményvezető a XX. Rózsahegyi Napok megnyitó ünnepségén.

Majd Giricz László mondott ünnepi köszöntőt, amelyben visszaemlékezett egészen a kezdetekig, hiszen minden alkalommal rendhagyó órákat tartott a Rózsahegyi Napokon.

Az iskola tanulói felidéztek a névadó életútját, életének fontos eseményeit, amit endrődi népdalokkal színesítettek, majd Kiszely Zoltán színész, az iskola egykori tanulója elmondta Rózsahegyi kedvenc versét. (Petőfi: Falu végén kurta

kocsma) Az ünnepség végén koszorúzással tisztelegtek a jelenlévők a névadó emléke előtt.

A megnyitó után a 20 év eseményeiről, eredményeiről készített kiállítást tekintették meg a vendégek, akiket hagyományos, „igazi” káposztáslepénnyel, lekváros kiflivel, és pogácsával kínáltak a vendéglátók.

A rendhagyó órák előadói és témái:

Giricz László – 50 év, 50 kép

Kunkovác László – A halászok rejtőzködő tudománya

Lackfi János - Apám kakasa című gyermekelőadás

Kiszely Zoltán – rendhagyó irodalom óra

Dr Szonda István – gyékényfonás

Tímár Imre – szimultán sakkparti

Blaskó János, Giricz Lukács és László Mihály – hajómodell bemutató

Puskás László – a ragadozó madarak védelme

Mandula Gyerekszínház – mese

Az alsó tagozatosok választhattak judo bemutatót, kézműves foglalkozást vagy kerékpáros ügyességi versenyt is a délelőtti foglalkozások közül.

(folytatás a 9. oldalon)

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLÁBÓL

A Madarak és fák napja

A Madarak és fák napja alkalmából az idén is ellátogatott iskolánkba Puskás László, aki ez alkalommal egy vándorsólymot hozott magával és egy 3 hetes fiókát. Érdekes előadást tartott a világ leggyorsabb madaráról, és a gyerekek kérdéseire is szívesen válaszolt.

„Fedezzük fel Eleket!”

A Békés-Csongrád Megyei Német Iskolaegyesület célul tűzte ki, hogy játékos vetélkedő formájában megismerteti a diákokkal megyénk németek lakta településeit. Két évvel ezelőtt Gyomaendrőd utcáin barangoltak a diákok, most Elekre kaptak meghívást a résztvevők. A vetélkedőre 3 fős csapatok szerveződtek. A Gyomaendrőd Kis Bálint Általános Iskolából 4 csapat utazott 2016. május 10-én délután a Békés megye déli részén lévő Elekre. Az 5.a osztály lánycsoportja: Csányi Brigitta, Erdélyi Anna és Varga Vanda, az 5.a osztály fiúcsapata: Almási Zoltán, Uhrin Kristóf és Zilahi Márton, a 6.b osztályos lányok: Kiss Csenge, Izsó Csenge és Rácz Gréta, valamint a 8.a osztályosok képviselőiben Deli-Nagy Dzszenifer, Kollár Mollí és Martinák Viktória. A megnyitó után német nyelvű előadást hallgattak a diákok, s ezek az információk a feladatlap kitöltésében nyújtottak segítséget. A feladatlap elég nehéz volt a gyerekek számára, hiszen ugyanazt a feladatsort kapta az ötödikes és a középiskolás is. De ez senkinek sem szegte kedvét, lelkesen kutatták a megoldásokat. A versenyt az elekiek nyerték, hiszen ők ismerték a legjobb településeiket. Minden résztvevő kapott ajándékot, persze ezek közül a Milka csoki volt a legnépszerűbb. A diákok nagyon jól érezték magukat, s máris megígérték, hogy jövőre is részt vesznek ezen a rendezvényen, amelynek Almáskamarás fog otthont adni. Köszönjük a Gyomaendrőd Német Nemzetiségi Önkormányzat támogatását az utazás megszervezéséért!

Szövegelő verseny

2016. május 19-én és 20-án rendezték meg a Határ Győző Városi Könyvtárban a Szövegelő című verseny döntőjét. A három általános iskolából azokat a kis- és nagydiákokat hívták be, akik a tanév során beküldött feladatlapok alapján legalább 90 %-os eredményt értek el. A Gyomaendrőd Kis Bálint Általános Iskolát: 15 fő 2-3. osztályos, és 24 fő 4-5. osztályos tanuló képviselte. A tanév folyamán minden korcsoport egy-egy szépirodalmi művel ismerkedhetett meg, amelyhez 5 fordulón keresztül különböző feladatokat oldott meg. A két napon a vegyes csoportokba rendezett tanulók, korcsoportjuknak megfelelően, több érdekes feladat megoldásában ismét összemérhették tudásukat. A jó hangulatú, játékos verseny eredményeként mindenki oklevél és könyvjutalomban részesült.

A diákoknak gratulálunk a kitartó munkához, a könyvtárosoknak köszönjük a színvonalas versenyt!

A legeredményesebb diákok:

2. osztályosok: Tóth Dávid, Fekécs Gyula, Molnár Marcell, Halász Ádám, Tímár Fanni, Szilágyi Péter, Velő Barnabás, Gyuricza Tamás, Varjú Zétény

3. osztályosok: Medve Dorka, Molnár Nóra, Kakati Lili, Kun Zsombor, Tódor Ákos, Almási Levente

4. osztályosok: Putnoki Csenge, Fitos Martin, Sebestyén Máté, Csontos Levente, Fekécs Noémi, Medve Gergő, Kézi Zoltán, Uhrin Andor, Bula Boglárka, Gubucz Petra, Hidasí Zsófia, Szunyog Hanna, Szőke Gyula, Oláh Hanna, Jancsó Renáta, Tímár Csanád, Fehér Dávid, Szurovecz Benjámin, Tógyi Anna

5. osztályosok: Kun Norbert, Nun József, Fodor Napsugár, Kovács Adrián, Farkas Dorina

Jubilál a Rózsahegyi

Gellai Fanni Szent Imre emlékrémet kapott

Találkozás Gergely Ágnessel

Önkormányzati

h í r e k

Május hónapban kétszer is ülésezett a Képviselő-testület. A rendkívüli ülésre azért került sor, mert a TOP-2.1.2.-15 pályázat (Hősök tere, Szabadság tér) Zöld város kialakítása című, 2016. január 5-én megjelent eredeti pályázati kiírást, az Irányító Hatóság 2016. április 29-én Pályázati Közleményben módosította. (Beadási határidő: 2016. 05. 17-ig)

„A Felhívás 3. 2. a projekt műszaki-szakmai tartalmával és megvalósítással kapcsolatos elvárások fejezet 3.) pontja pontosításra került azzal, hogy egyetlen akcióterületre vonatkozóan készíthető kérelem és ennek megfelelően akcióterületi terv.”

A pályázat előkészítése, a tervezési munkálatok még az eredeti felhívás szerint készültek, mely alapján egy pályázatban több akcióterületre is lehetett tervet készíttetni. Az Integrált Településfejlesztési Stratégiánkban (2015. év) a két településrész főtere két akcióterületként szerepelt és a tervezés egy projekt keretében indult el. /A tervek tartalmazzák az endrődi városrészen a Hősök tere rendezését, valamint a piactér, tornaterem átépítését gazdasági hasznosításra. A gyomai városrészen a Szabadság tér és környéke kerülne felújításra./ A pályázati felhívás és a kormányzati elvárás szerint a benyújtott, megvalósítandó terveknek egyaránt szolgálnia kell a gazdaságélénkítést, valamint közösségi célokat is, melyhez az alapot a két történelmi városrészünk nyújthatná. A jelenlegi pályázati kiírás nem teszi lehetővé olyan új akcióterület bevonását, amely nem rendelkezik megfelelő létesítményekkel, különösen, a gazdaság élénkítésére hivatottakkal. /Támogatási keret Békés megyében 1100 MFt, az igényelhető támogatás összege: 100-500 MFt. akcióterületenként./ A lehetséges pályázati forrás láthatóan nem elegendő új terület kialakítására.

A Képviselő-testület felhatalmazta a polgármestert a szükséges jognyilatkozatok és intézkedések megtételére, majd a pályázatok határidőn belül benyújtásra is kerültek.

A Képviselő-testület 2015 júliusában helyt adott Dévaványa Város Önkormányzat kérésének, támogatta, hogy telephelyet létesítsen három szakrendelésnek. (Fül-orr-gégegyógyászat 3 órában, szemészet 3 órában, bőrgyógyászat 2 órában) Dévaványa város polgármestere ez év áprilisában ismét a testületünkhöz fordult és tájékoztatást adott a következőkről.

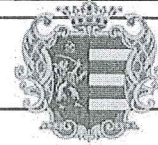
- A három szakorvossal folytatott tárgyalás részben volt eredményes, mivel a fül-orr- gégegyógyászat esetében nem történt megállapodás. Valánszki Róbert polgármester kérése a 2015. évi betegforgalom eredményei alapján az, hogy a fül-orr-gégegyógyászati rendelés helyett a belgyógyászat 38 órájából egy rendelési napot adjon át Gyomaendrőd Dévaványa részére. A kérelmét azzal indokolta, hogy a meglévő adatok szerint, az összes óraszám egynegyedét dévaványai betegek töltik ki, s így javulhat a helybeliek hozzáférhetősége a szakorvosi ellátáshoz.

A kihelyezett szakrendelésről folytatott egyeztetés része, Dr. Lemák György szakmai állásfoglalása.

- A főorvos véleménye szerint a figyelembe vehető szakorvosi óraszámok és a dévaványai ellátottak száma alapján a kért, egy rendelési nap reális. -A szakrendelő fenntartása, működésének költsége, Dévaványa Város Önkormányzatának költségvetésében jelentkezik a megvalósulás esetén. -A szakorvosokkal történt meg egyeztetést célszerű lenne a szakasszisztensekkel is lefolytatni.

Azt azonban nem lehet előre megjósolni, hogy a helyi páciensek csak a helyi rendelést veszik majd igénybe, de azt sem, hogy a helyben nyújtott szolgáltatás nem vonz-e be több beteget. Így nem zárható ki a várólista növekedése sem. Az Ügyrendi, Oktatási, Kulturális, Kisebbségi, és Esélyegyenlőségi Bizottság döntési javaslata

Megyei

h í r a d ó

Szeptembertől indulhat az M44 építése

Április végén Békéscsabán járt Orbán Viktor. A Modern városok program helyi állomásán több mint 30 milliárd forintnyi beruházást jelentett be Békéscsabának a miniszterelnök: reptérfejlesztést, új hűtőházat, vásárteret, sportcsarnokot és uszodát, a nyomdaipari tudás- és képzőközpontot, valamint az M44-et, ami a következő önkormányzati választásig biztosan megépül.

Nyár végén már el is kezdődhet a gyorsforgalmi út középső - Tiszakürt és Kondoros közötti - szakaszának kivitelezése. A 61,4 kilométeres, kétszer két sávós, osztott pályás, csak külön szintű csomópontokkal rendelkező gyorsúton a megengedett legnagyobb sebesség 110 km/óra lesz.

Orbán Viktor békéscsabai látogatásán elmondta: 2019-ig kész lesz az M44, a jövő évi költségvetésben szerepel az első, 70 kilométeres szakaszra a forrás. A megye szempontjából fontos a gyorsforgalmi út építése, ugyanis, ha elkészül a teljes útszakasz, a főváros gyorsabban elérhető majd, valamint a beruházás Békés megye gazdasági fejlesztéséhez is hozzájárul.

TeSzedd! – mi is szedtük!

A Békés Megyei Önkormányzat is csatlakozott a TeSzedd! – Önkéntesen a tiszta Magyarországért akcióhoz, Békéscsabán, a Békési út melletti zöldövezetet tisztították meg a szeméttől.

Magyarország 2014-ben csatlakozott a TeSzedd! akcióval a „Let's Clean Up Europe!” elnevezésű öszeurópai kezdeményezéshez, amit az Európai Bizottság EWWR LIFE+ programja keretében szerveznek meg évről évre. A cél az, hogy közösen tisztítsuk meg szűkebb és tágabb környezetünket. Az akció ma Magyarország legnagyobb önkéntes mozgalma, már hatodik alkalommal „szeméttelenítik” környezetüket a programhoz csatlakozók. Három napon át kesztyűben, zsákkal a kézben járják azokat a területeket, amelyek leginkább rászorulnak a megtisztításra.

Zalai Mihály, a Békés Megyei Önkormányzat Közgyűlésének elnöke, Tolnai Péter alelnök, a közgyűlés képviselői és az önkormányzati hivatal dolgozói is „tavaszi nagytakarítottak”. Békéscsabán, a Békési út melletti kerékpárút szélén, majd az országút mentén szedték össze az elszórt, elhagyott szemetet. Több zsáknyi hulladék gyűlt össze: papírokat, üdítő flakonokat, zacskókat, cigarettacsikkeket gyűjtöttek be.

Sztahovics Zsuzsa
BMÖ sajtóreferens

a Képviselő-testület felé az, hogy adjon helyt Dévaványa kérésének telephely létesítés céljából három szakrendelés esetében.

Városunk Önkormányzatának a gyermekvédelmi törvény értelmében gondoskodni kell a 6-14 éves tanulók nyári napközis ellátásáról, az életkornak megfelelő nappali felügyelet megszervezésével, amennyiben ez otthon nem megoldható. A napközbeni ellátás keretében a szolgáltatás időtartalmát lehetőleg a szülők munkarendjéhez kell igazítani. Az elvárásnak megfelelően az önkormányzat a Térségi Szociális Gondozási Központ Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatát bízta meg a felügyeletet megszervezésével. A nyári napközi helyszíne az idei évben is a Rózsahegy Kálmán Általános Iskola Fő úti kollégiuma lesz. A megvalósulás ideje 2016. június 20. és augusztus 12. közé esik. Hétköznapokon 7.30-tól 16.30-ig várják a gyermekeket bejelentkezés alapján. Az étkezés költsége, valamint a programok belépőjegyének ára a szülőket terheli.

Lehóczkiné Timár Irén
alpolgármester

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

Szent Antal ünnepség

Ismét Szent Antal ünnepség lesz június 13-án 18 órakor. Az esemény Szent Antal kenyérének sütőháza udvarán kezdődik liliumszenteléssel és a kenyerek megáldásával, majd körmenet indul a Szarvasvégi temető kápolnájához a 19 órakor kezdődő szent misére.

Művésztaбор

Június 20-án kezdődik a Gyomaendrődi Holló László Művésztaбор, melynek záró kiállítása június 24-én 17 órakor nyílik a Szent Antal Népház kiállító termében.

Kemencés sütésbemutató

Júniusban is folytatódik a sütésbemutató, minden pénteken 10-13 óra között a Szent Antal kenyérsütő házban. A sütésbemutatóra jelentkezni minden hét csütörtökéig lehet a 06-20-2380046-os telefonszámon.

Családi házak felújításával folytatódik az Otthon Melege Program

2016. július 1-jétől 5 milliárd forint keretösszeggel induló vissza nem térítendő támogatást biztosít a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium családi házak energetikai korszerűsítésére és felújítására.

A kormány számára alapvető fontosságú, hogy olyan programokkal támogassa a családokat, amelyek köszönhetően a háztartások energiafelhasználása érzékelhető mértékben csökken. A 2014 szeptemberében indult Otthon Melege Program eddig közel 17 milliárd forint keretösszegben biztosított támogatást, melynek eredményeként mára több mint 85 ezer háztartás energiahatékonysága javult.

A legújabb alprogram célja a családi házak energetikai korszerűsítése és felújítása. Ennek során támogatható az épületek homlokzati nyílászáróinak cseréje, homlokzatok hőszigetelése, épületgépészeti rendszerek (pl. kazánok, radiátorok) energia-megtakarítást eredményező cseréje, illetve felújítása és az épület gépészeti rendszeréhez csatlakozó megújuló energiafelhasználás kialakítása (napelemes rendszerek, napkollektoros rendszerek, biomassza kazánrendszerek kiépítése).

Az alprogram meghirdetésekor rendelkezésre álló 5 milliárd forintos keretösszeg elosztása régióként történik épületszám/regió arányban megosztva. A vissza nem térítendő támogatásban részesíthető pályázatokat az arányosan elérhető CO2 megtakarítás figyelembevételével rangsorolják.

A keretösszegre való tekintettel kizárólag a hagyományos technológiával 1996 előtt épült és 1995. december 31-ig kiadott építési engedéllyel rendelkező, egy lakásos, legfeljebb 135 m² fűtött alapterületű, a pályázatot benyújtó magánszemély tulajdonában álló és a pályázat benyújtását megelőzően használatban lévő (lakott) családi házak energetikai korszerűsítésére nyújtható vissza nem térítendő támogatás az alprogram keretében.

A támogatás az elszámolható költségek 40-55%-ára igényelhető a megvalósítandó fejlesztés összetettségétől függően, ezzel ösztönözve az épületek komplex fejlesztését. Az igényelhető támogatás maximális összege 2,5 millió forint. Támogatási kérelmeiket a pályázati portálon keresztül, elektronikus úton nyújthatják be az ügyfélkapus regisztrációval rendelkező magánszemélyek 2016. július 1-jétől a rendelkezésre álló forrás kimerüléséig. 2016. április 7-től a pályázati útmutató megtekinthető a <http://www.kormany.hu/download/2/2b/a0000/Palyazati%20Felhivas.pdf> oldalon.

Az Otthon Melege Program keretében meghirdetett pályázati konstrukciók célja, hogy gyors, megfelelő intenzitású támogatáshoz juttassák a lakosságot az ország egész területén. A támogatások felhasználásával jelentősen javulhat a lakossági energia-felhasználás hatékonysága, csökkenhet a hazai szén-dioxid-kibocsátás, mindez nagymértékben hozzájárul a hazai klímavédelmi és energiahatékonysági célok eléréséhez.

kormany.hu

Indul az ideai tanyafejlesztési program

Az ideai évben 720 millió Ft áll rendelkezésre a tanyafejlesztési programra - mondta el Dankó Béla országgyűlési képviselő.

A programban 3 célterületre lehet pályázni. Az I. célterület keretében a települési és térségi fejlesztések támogatására 200 millió forint áll rendelkezésre. Ezt az összeget a tanyasi termékek védjegy- és minőségrendszerének bevezetésére, fejlesztésére; a tanyagondnoki szolgáltatások fejlesztésére; a tanyákon élők egészséges ivóvízzel történő ellátása érdekében szükséges vízminőség vizsgálatok elvégzésére; a tanyán élőket célzó lakó- és vagyonbiztonsági rendszerek, valamint a biztonságot fokozó kommunikációs eszközök beszerzésére, telepítésére; továbbá a szigetüzemű külterületi közvilágítás kialakítására lehet igénybe venni.

A II. célterület keretében a tanyagazdaságok indításának és fejlesztésének mezőgazdasági csekély összegű támogatására lehet pályázni, melynek keretösszege 400 millió forint.

A III. célterület pedig a tanyák lakóépületeinek felújítására, valamint lakó- és vagyonbiztonságot szolgáló egyéni fejlesztésekre irányul, mely keretösszege 120 millió forint.

A tanyafejlesztési program 2011-ben indult, az elmúlt öt évben 7,36 milliárd Ft támogatást nyújtott a kormány 1440 pályázat kapcsán.

Az ideai évi pályázatban pozitív változás, hogy a nyertes pályázatok esetén nyújtható előlegfizetési lehetőség mértéke 75% lett, a korábbi években 25%, illetve 50% volt.

A pályázati felhívások a kormany.hu, valamint a Herman Ottó Intézet honlapján (www.hoi.hu) jelentek meg a napokban. A pályázati internetes felület a pályázati felhívások megjelenését követő 30. napon nyílik meg a Herman Ottó Intézet honlapján és forráskimerülésig, illetve legfeljebb 30 napig lesz lehetőség a pályázat benyújtására.

Dankó Béla
országgyűlési képviselő

A lengyel Lesna Podlaska Mezőgazdasági Szakképző Iskola másfél évtizedes szakmai kapcsolatot ápol a gyomaendrődi Bethlen Gábor Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakképző Iskolával.

Évente 35-40 diák jön három hetes gyakorlatra városunkban, ugyanennyi bethlenes diák utazik ki a Bialski járásba. A lengyel tanulók a szakiskola tangazdaságában, Püski Sándor családi vállalkozónál gyakorlatotznak. Timár János és családja magyaros izekkel ismerteti meg a partneriskola tanulóit, hungarikumokat és helyi ételkülönlegességeket készít a lengyeleknek.

Magyar és lengyel diákok közös gyakorlatai a duális képzés megvalósításának fontos része. Valós munkakörülmények között végzett szakmai gyakorlatok az iskolák és vidéki élet sokszínűségét és vonzóbbá való tételét eredményezik.

Fontos a lengyel tanulóinknak bemutatni Gyomaendrőd természeti és hagyományos értékeit. Dr. Szonda István nagy szakértelemmel és lelkesedéssel ismerteti a lengyelekkel városunk mezőgazdasági és népi hagyományait, az Endrődi Tájháza gyűjteményének bemutatásával segíti városunk vonzerőinek népszerűsítését.

Davidovics László Igazgató
Bethlen Gábor Mezőgazdasági
és Élelmiszer ipari Szakképző Iskola és Kollégium
„Dél-Alföld - EU” Közhasznú Egyesület Elnöke
Erasmus+ programkoordinátor
tel: +36 30 9742608

CIVIL SAROK - Szakáll Sándor grafikus művész

25 évvel ezelőtt 1991. április 4-én költözött Gyomaendrödre, Endrödre, s azóta itt él. Elmondható, megkedvelte, megszerette a települést, a vizet, a tájat és időközben tősgyökeres „endrödi” lett. Számos kiállításon vett részt az évek során egyedi stílusú grafikáival, (kerámia tus) melyekben a szépsége, az egyedi történelmi épületek, templomok egyaránt megörökítésre kerültek.

Egy szép napfényes tavaszi napon beszélgetünk életéről, munkásságáról a Selyem út egyik kedvelt kereskedelmi egységének kerthelyiségében, rögtönzött képbemutatóval egybekötve.

- Mit lehet tudni gyermekekorodról, s hogyan kezdődött a művészi érdeklődés, netán családi hagyomány?

Sarkadkeresztúron születtem 1952-ben, de hamar elköltöztünk Mezőhegyesre és 14 éves koromig ott éltem, az általános iskolát is ott fejeztem be. Édesanyám egyedül nevelt, mivel sajnos szüleim hamar szétváltak, így a művészet iránti fogékonyságomat nem annyira a családban, mint inkább Gyulán érezkeltem, ahová szakiskolába jártam 1966-tól. Kirándulásokon, országjárásokon észrevettem, hogy egy-egy szép virág, fa, táj vagy egyedi épület, templom, vár megfogott, s rajzolgatni kezdtem, először csak skicceken magam élvezetére, szórakozására. Órákat tudtam ücsörögni egy ilyen megkapó tárgy, épület előtt s részletesen rajzolgattam. Gyulán nagy lehetőség és segítség volt számomra, hogy megismerkedhettem a város híres festőművészeivel Koszta Rozáliával és ő tanított rajzelméletre. Ő vezetett rá a sík-tér viszony rejtelmeire, alapozta meg most már elméleti oldalról is tus-rajz tudásomat, s lettem örökre szerelmese a fekete-fehér grafikának. (A tusrajz kínai eredetű, roppant aprólékos, igényes technikát kíván. V.L.)

- Mi következett ezután?

Rajzoltam én mindent: virágokat, fákat, boltíveket, a mezőhegyesi ménes birtok szép épületeit, templomtornyot, ami megfogott. Fordulópont volt, hogy a hetvenes években meghirdették az un. Alkotó Ifjúság pályázatot, ahova én is beneveztem három rajzzal. A téma Gyula nevezetességei, tájképek voltak. Megyei szintről bejutottam az országos döntőbe, ahol a zsűri rajzaimat országos harmadik helyezéssel ismerte el. Harmadik lettem, s erre nagyon büszke.

Az 1970-es években sokat fejlődtem és számos kiállításon vettem részt. Saját kiállításom is nyílt. 25 grafikámat mutatták be önálló kiállítás keretében a Gyulai Művelődési Központ Kohán-termében. Templom, utcarészlet, virágok, mezei képek voltak a témák. (Szamárkóró, Bogáncs, Pincesor stb.)

Később ugyancsak Gyulán a Főposta Postagalériáján nyílt kiállítás műveimből. Mintegy harminc képet készítettem, 50x40 cm méretben.

- Úgy tudom a 1980-as 90-es években már történelmi témákat, történelmi épületeket is rajzoltál igen nagy méretekben. Hallhatnánk erről is?

Szabadkígyóson van a Wenckheim család egyik kastélya. Azt kívül belül körberajzoltam.. bele is telt egy kis időbe. A Wenckheim családnak jelentős vagyona volt korábban Békés megyében, számos kastély, szanatórium, kórház fűződik a nevükhöz, ezeket rajzoltam. Doboz, Gerla, Gyulai Tüdőszanatórium, a mezőhegyesi ménes birtok épületei stb. Volt mit rajzolni. Ezeket különböző művelődési központokban tárlatokon mutatták be a kilencvenes években, zömében Békés megyében.

- Békés megyéből kilépve megörökítetted a keszthelyi Festetics- kastélyt is, mely mintegy 2x3 méteres rajz, és 1992-ben az endrödi akkori Déryné, ma Szt. Antal Népházban került kiállításra, s nagylelkűen az endrödi ma Rózsahegy Kálmán nevét viselő általános iskolának adományoztad.

Hát igen, legalább kétféle millió vonalat kellett húznom, rajzolni mire a mű létrejött. Úgy gondoltam, bár nem Endrődön jártam iskolába, de ott jó kezekben lesz a monumentális rajz, s talán megőrzi az iskola az utókornak. Később Ausztriában is rajzoltam várakat, épületeket.

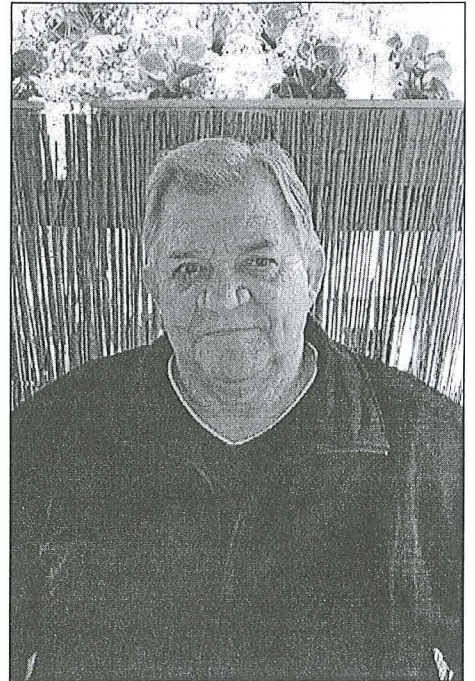
- Gyulai Bárdos-hid, a gyomai és az endrödi katolikus templom, Kner Nyomdamúzeum épülete.. mind- mind megkapó, szívnek kellemes rajzok. A témák azt is jelentik, hogy 25 év Gyula után Gyomaendrődön folytattad az életed. Volt változás, vagy ment minden tovább az alkotói fronton?

Szerencsére Endrődön jó alkotó légkörre lettem. Az itteni rendszeres kiállítások, az un. Májusi Tárlat sorozat- melyet az Endrödi Községi Házban rendeztek - inspiráló volt. Rendszeresen részt vettem ezeken a kiállításokon, esetenként új témával is, mint ahogy korábban is említettem. Ezeken a kiállításokon esetenként Lona, Hornok Imre, Takács Livia, Eckler Éva festők műveiből is állítottak ki, így közösen jelentek meg alkotásaink. Az itteniek között is számos tehetséges művész van, amint megtapasztaltam.

2014-ben, két évvel ezelőtt pedig az Őszi Tárlat kiállításán mutatták be páratéves alkotásomat az Endrödi Népházban, (ez a tárlat a helyi művészek, alkotók műveinek bemutatására szolgál) s készülök az idei Őszi Tárlatra is.

- Jutottak el rajzaid külföldi kiállításokra is?

Pár évvel ezelőtt Ausztriában Linz-ben került kiállításra 8-10 rajzom, melyet egy azt megelőző dunántúli templomi rajzok

témában kiírt pályázat megnyerésének köszönhetően.

- Melyik az a műved, mely leginkább a szívedhez nőtt?

Munkácsy imádó vagyok, nagyon szeretem a képeit. 2014-ben volt születésének 170. évfordulója, s erre az alkalomra grafestési technikával megrajzoltam a Honfoglalás és a Trilógia (Krisztus Pilátus előtt, Golgota, és Ecce Homo) c. alkotásait 120x90 cm nagyságban. Ezekre nagyon büszke vagyok.

- Család, gyermekek, unokák, mit lehet tudni róluk?

Két lányom van, első házasságomból: Erika, ő külföldön él és dolgozik élettársával, illetve Kitti, aki férjnél van, de egyelőre unokákkal még nem leptek meg.

Jelenlegi élettársam Mézes Katalin, Nagykőrösről jött Gyomaendrödre, művészközpontú családi háttérrel. Leánya Kuttenberg Anikó hegedűművész Ausztriában él, korábban a gyomai gimnáziumban tanított ének-zenét. Alkotói nyugalmamat és újabb inspirációimat nekik köszönhetem. Értékelik művészi tevékenységem és első számú kritikussaim, akiknek nagyon adok a véleményére.

- Mik azok a tervek pár szóban amit szeretnél megvalósítani a következő pár évben?

Hatvan felett visszafogottabban, a családnak élek, korábban birkóztam, ma már csak tévén keresztül nézem. Ha egy-egy téma megfog lerajzolom, barátok, ismerősök portréit megrajzolom, illetve újabb vázlataim egyelőre az íróasztalnak szólnak, de azért egy-egy kiállításon szívesen részt veszek pár alkotással, mint a már említett Őszi Tárlaton is, remélem idén újra megrendezik.

dr. Varju László

Katolikus oldal

ÚRNAPJA

Az Oltáriszentség fő ünnepe

Jézus szenvedéstörténetének meghatározó momentumát az utolsó vacsora. Leonardo da Vinci jól ismert festménye alapján lelki szemünk előtt látjuk a megterített asztalt, körülötte Jézust és tizenkét apostolát, amint elfogyasztják a Mózes által elrendelt húsvéti vacsorát: a bárányüstet keserű salátával és kovásztalan kenyérral. A vacsora közben Jézus különleges dolgot művel: kezébe veszi a kenyeret és azt mondja: „Vegyétek és egyetek ebből mindnyájan, mert ez az én testem...” Majd a borral teli kelyhet veszi kézbe, mondván: „Vegyétek és igyatok ebből mindannyian, mert ez az én vérem kelyhe...” Végül hozzáteszi: „Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre!”

A katolikus világ Úrnapiján ezt a Jézus által elrendelt szentséget, az Eucharisziát, vagyis az Oltáriszentséget ünnepli.

Ünnepi körmenetben, virágokkal gazdagon díszített oltárhoz visszük a szentségtartóban levő Oltáriszentséget, és mindegyik oltárnál az élet kenyéréből szóló evangéliumi rész olvassuk, majd a négy égtáj felé áldást adunk.

Ez az ünnep a belgiumi, azóta már boldoggá avatott Julianna von Lüttich szerzetesnő látomásai alapján került be a Katolikus Egyház naptárába. A szent életű apáca egy látomásában a teliholdat látta, amelyből hiányzott egy darab. Jézus azt mondta neki, hogy ez a különös jelenség az egy egyházi évet jelenti, a hiányzó részecske pedig azt, hogy az Oltáriszentségnek még nincs saját ünnepe. Amikor a látomásról értesült gyóntató pap évtizedekkel később római pápa lett, bevezette előbb a német nyelvterületre, majd az egész világegyházra az Úrnapija fent említett módon való megünneplését a Szentháromság vasárnapját követő csütörtökre. (Magyarországon ezt az 1950-es évek óta a rá következő vasárnapon ünnepeljük.)

Az Úrnapija megünneplésének kettős üzenete van. Első, hogy a körmeneten való részvételünkkel megmutatjuk a világnak az Oltáriszentségben jelen levő Jézusba vetett hitünket. Most nem csak a templom falai között ünnepeljük, mint minden szentmisében, hanem díszes baldachin alatt, tömjénfüst illatától környezve visszük a négy virágoltárhoz, miközben szólnak a harangok, a gyerekek pedig rózsaszirmokat szórnak az Oltáriszentség elé. Így akarjuk megmutatni a „kinti” világnak legnagyobb kincsünket, a szentségi Jézust. Ezért nagyon fontos, hogy a körmeneten ne beszélgetve, figyelmetlenül vegyünk részt, hanem a liturgiába aktívan bekapcsolódva, énekelve, imádkozva legyen ez a tanúságtévő keresztény életünknek egy szép megnyilvánulása.

Az ünnep másik, talán még fontosabb üzenete, hogy az Oltáriszentség iránti tiszteletünkre felhívja figyelmünket. Mennyire rendszeresek és milyen buzgók a szentáldozásaink? Milyen egy-egy térdhajtásunk az Oltáriszentség felé, amikor belépünk a templomba, vagy amikor távozzunk onnan? Mennyire vagyunk figyelmesek a szentmisén, különösen az átváltoztatásnál és az úrfelmutatásnál? A szentáldozáskor a sorban állva készülünk-e arra a szép pillanatra, amikor a szentségi Jézus hozzánk tér?

Az úrnapijának szép megünneplése ezekre hívja fel a figyelmünket. Az úrnapi körmenetről szokás szerint zöld ágakat, virágokat viszünk haza, melyeket egész éven át megőrizzük otthonunkban. Ezek a megszentelt ágak emlékeztessenek minket egész esztendőn át az ünnep kettős üzenetére, és imádkozzunk azért, hogy az Oltáriszentség iránti tiszteletünk egyre mélyüljön és tökéletesedjék egészen addig a szent pillanatig, amikor az Úr Jézust már nem csupán a szentségtartó fátylán keresztül, hanem szenttől szembe láthatjuk a mennyi dicsőségben. Hisz ő maga ígérte: „Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, annak örök élete van és én feltámasztom őt az utolsó napon!” Amen

Czank Gábor
plébános

JÚNIUSI MISEREND

ENDRÓD

Vasár és ünnepnapokon 9 órákor nagymise
Szombat este 19 órákor vecsernye és előesti mise
hétköznapokon (csütörtök kivételével) reggel fél 8 órákor szentmise
A hónap első és harmadik hétfőjén este 19 órákor Szentségimádás.

GYOMA

Június 4-én szombaton délelőtt 10 órákor **TEMPLOMBÚCSÚ**
(Jézus Szíve)
Vasár és ünnepnapokon este 18 órákor nagymise
Szerdánként este 18 órákor szentmise
A hónap negyedik hétfőjén este 18 órákor Szentségimádás.

HUNYA

Június 25-én szombaton délelőtt 10 órákor **TEMPLOMBÚCSÚ**
(Szent László)
Vasár és ünnepnapokon délelőtt 11 órákor nagymise
Kedden és pénteken este 18 órákor szentmise
A hónap második hétfőjén este 18 órákor Szentségimádás.

Betegek imája a Szent Órangyalhoz

Én édes jó Órangyalkám,
szépen kérlek, gondoldj reám!
Menj helyettem a templomba,
térdelj be az én padomba!
Imádkozz nagy áhitattal,
együtt a miséző pappal!
Kérlek, felajánlaskor is,
az áldozattal egyesíts!
Ajánld Istennek mindenem:
Áldozatul szívem - lelkem.
Amim van, és ami vagyok,
mindent a kezedbe adok
Tedd az arany tányérkára,
az Isten szent oltárára!

És hogyha a pap szavára
Jézus leszáll az oltárra,
Buzgó áhitattal imádd
a közénk jött égi Királyt!
Majd könyörögi enyémért,
élőkért és megholtakért,
Hogy az Úr Krisztus szent Vére
legyen az ő lelkük bére!
Azokért is, kik szeretnek,
vagy kik nekem rosszat tettek.
S ha már a legfőbb jót vették,
hadd nekem is Krisztus Testét!
Lelkem Vele egyesüljön,
templomává testesüljön!
És ha véget ért a mise,
az áldást is hozd el ide!

Amen!

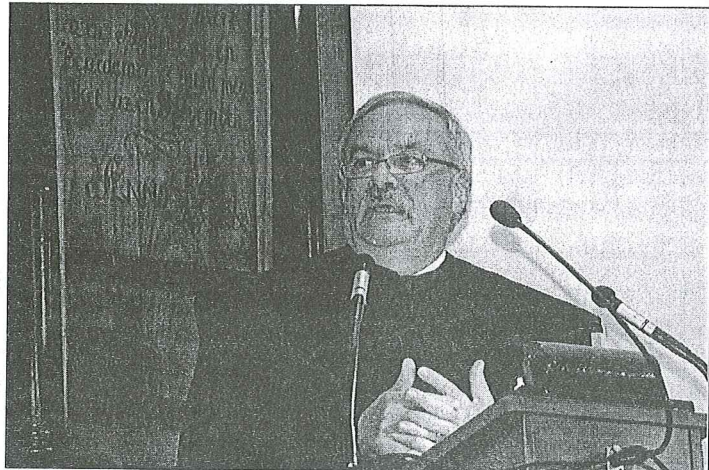
Pécskai zarándoklat, 2016. május 22.

Református krónika

SZORONGATÓ SZERETETBEN

Isten összefűz minket nemcsak önmagával, hanem embertársainkkal is – hangsúlyozta a magyar református egység napján elmondott igehirdetésében Kató Béla erdélyi református püspök. A május 22-én, Szentháromság vasárnapján a kolozsvári Farkas utcai református templomban megtartott úrvacsorás ünnepi istentiszteletre a Magyar Református Egyház mind a hatvanöt Kárpát-medencei egyházmegyéje elküldte képviselőit.

Krisztus szorongató, azaz össze- és körülfogó szeretetéről szolt ünnepi igehirdetésében *Kató Béla* erdélyi református püspök. Kifejtette, hogy Isten először önmagával fűz össze bennünket, amit a Heidelbergi Káté első kérdés-felelete úgy fejez ki, hogy az ő tulajdonai vagyunk. Mint elmondta, a mai ember minden kötődést igyekszik levetni magáról, önállóságra és a szabadság érzésére vágyik, de csak akkor döbben rá, hogy mégiscsak szüksége van a valakihez tartozásra, amikor e vágyát eléri. – Járhatjuk a magunk útját, de mindeközben tudnunk kell, hol a forrás – fogalmazott az igehirdető, hangsúlyozva, hogy otthonra szükségünk van, ahogy arra is, hogy legyünk valakiéi, hogy meglegyen a helyünk a népek között, mert különben árvák leszünk. Ugyan az Úr szabadságot ad arra, hogy útra keljünk – és mi, magyarok élünk is ezzel a lehetőséggel –, de tudnunk kell, hogy ajtaja nyitva áll, és szüntelenül visszahív és hazavár minket.

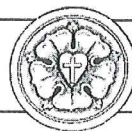
Kató Béla arra figyelmeztetett, bármerre élünk is a föld kerekén, boldogok csak akkor lehetünk, ha ki tudjuk mondani, hogy Istené vagyunk és az ő népéhez tartozunk. Isten nemcsak önmagával fűz össze bennünket, hanem szeretete által összefogja egyéni életünket is. A mai világban sokan nem tudnak mit kezdeni az életükkel, nem találják helyüket a világban. Az Úr azonban azt mondja a célkereső embernek, hogy ne önmagának, hanem másokért éljen.

Isten szeretete tehát nemcsak önmagával és önmagunkkal, hanem másokkal is egybefűz minket. És bár fontos lehet a vérségi kapcsolat, a nyelvi, a kulturális és a történelmi közösség is, mégiscsak az Úr szeretete a közösséget összetartó igazi erő. – Krisztus szeretete összekapcsolja az én gyenge egyéni életemet egy másik gyenge emberi lény életével, így jöhet létre a házasság, a család, az egyház és a nemzet – mutatott rá az egyházi vezető, aki a magyar református egységet a vékony szálakból összefont vastag kötélhez hasonlította, hangot adva meggyőződésének, hogy a magyar reformátusok együtt bármilyen nehézséggel képesek megküzdenni.

Az igehirdető elmondta, hogy jó ehhez az erős közösséghez tartozni, amelynek tagjai nem önmagukat, hanem a másikat akarják szolgálni és segíteni. Hiszen tudják: ha ki akarunk törni Krisztus szorongató kötelékéből, boldogtalanná és otthontalanná, végső soron védtelenné válunk. – Krisztus újra és újra visszahív bennünket, együtt akar látni minket, és ebbe már nem szólhat bele sem politikai, sem gazdasági hatalom. Isten szeretete örökre összefűzött minket – tette hozzá Kató Béla, megjegyezve, hogy a reformáció ötszázadik évfordulója kapcsán a következő időszakban még számos lehetősége lesz a magyar reformátusoknak a találkozásra és az egység átélésére.

reformatus.hu

Evangelikus hírek

„AKKOR KELL NEKIK SEGÍTENI, AMIKOR MÉG ÁLMAIK VANNAK”

Helyzetelemzés

A roma nőknek csak a 20 százaléka dolgozik, mert általában hamar családot alapítanak, de amikor a gyerekek felnőnek, a nők végzettség híján nem tudnak elhelyezkedni. Míg a többségi társadalom 16-24 éves fiataljainak 11 százaléka hagyja ott az iskolát, a roma fiúk és lányok körében ez 38 százalékos, pedig ezek a lányok nagyon vágnak a biztos jövőre. Ebből a tényből kiindulva jutott el gyülekezetünk Szécsi Zsolt, a roma polgárjogi szövetség elnökével való beszélgetés után oda, hogy a roma lányok korai iskolaelhagyásának megelőzése céljából elindítunk egy projektet a lányok és családjaik között.

Az országban 26 nyertes pályázót választott ki az Emberi Erőforrások Minisztériuma (1 görög-katolikus, 1 református, 1 evangélikus egyházat, illetve szociális szolgáltatókat vagy civil szervezeteket), akikről úgy gondolták, hogy a roma lányokat és családjaikat hatékonyan be tudják vonni ebbe a programba. Nagy örömmre szolgál, hogy bennünket is alkalmasnak ítélték erre a feladatra itt, Gyomaendrődön. Különösen öröm, hogy a város kis roma közössége szeretettel fogadja az ilyen fajta segítséget és a hitbéli szolgálatot.

Roma lányok a középpontban

Így kezdhettük el a munkát, „Jelened lépcsője jövődbe vezet – Add a kezed, mutatom az utat!” címmel a roma lányok korai iskolaelhagyásának megelőzése céljából a Roma Polgárjogi Szövetség Roma Szabadidő Központjában, melyet egészen szeptember végéig szeretnénk folytatni minden szombaton. A programok nem csak ott fognak lezajlani azonban, hanem egyéb városokban is, ahol kulturális programmal lehetünk majd gazdagabbak.

Mentorok szerepe

A projekt megvalósítása során három roma és három nem roma mentor heti rendszerességgel szombatonként találkozik tizenkét roma lánnyal, akik vállalták a programban való részvételt és alkalmanként családtagjaikkal. A mentorok jó anyaként, testvérként és barátként segítik a 14-18 éves lányokat. Napjaink nagyon bonyolult és sokszor átláthatatlan világában megnőtt a szerepe a személyes segítőknek, akik a világ kihívásaira választ próbálnak adni. A mentorok közvetlen kapcsolat révén támogatják a lányokat, átadják tapasztalataikat, segítik őket nehézségeik leküzdésében. Abban reménykedünk, hogy egy jól kialakított mentori kapcsolat nagymértékben növelheti a diákok továbbtanulási lehetőségeit, megelőzi a korai iskolaelhagyást. Segít a célok elérésében. Megpróbálunk közreműködni abban, hogy a középiskolás felismerje, melyek azok az elemei saját sikerességének, amelyek tőle függenek. Segítünk, hogy ezeket tudatosítsa, fejlessze. Hozzájárulunk, hogy a fiatal képes legyen fel- és megismerni a környezetében rejlő lehetőségeket, ugyanakkor a környezet vele szemben támasztott igényeit is. Segítünk, hogy a környezettel való optimális együttműködést kialakítsa, fenntartsa: olyan célok megfogalmazására törekszünk, amelyek teljesítése révén tudásuk bővül, önértékelésük sikerorientáltabbá válik. Következésként a lányok idővel magasabb szintre tervezhetnek a továbbtanulást választva.

Név nélkül szeretnék köszönetet mondani a sok segítőknek, mentornak, a projekt eszmei kitalálójának, hiszen a lelkes kis csapat nélkül nem kezdődhetett volna el mindez. Remélem, hogy az elkezdett munka célba is ér, az álmok megfogalmazódnak és valóra is válnak majd.

Fülöp Mónika lelkész

In memorian

Szülőföld: Bölcső, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér íze, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmunk,
s ivadékainkba szebb Jövő!

Tímár Máté

ÜLDÖZÖTT MAGYAR GAZDÁK

Június 29-én ünnepeljük a kuláküldözés idején tönkretett magyar gazdák emléknapját. Ezen a napon fejet hajtunk azon gyomai, endrődi és hunyai, valamint az ország bármely más pontján élt gazdák emléke előtt, akik 1948 és 1953 között kimondhatatlanul nagy szenvedéseket éltek át. Elvették házukat, földjüket, bútoraikat, szerszámaikat, egyszóval mindent... Csak a becsületük maradt... Testi és lelki fenytéseken kellett keresztülmenniük. Voltak, akik belehaltak a verésekbe, a megaláztatásba.

Az elmúlt évek alatt sok áldozattal beszéltem a történelekről. Még 60 év után is fájdalmas beszélni a tragédiáról. A következőkben a velük való beszélgetésekből idézek részleteket. Az érzékenységre való tekintettel most még nem jelölöm az adatközlők nevét, sem az emlékekben szereplő emberek nevét. Természetesen idővel ezeket is nyilvánosságra hozom.

„Na kijött, hogy nem tudom én hány forint adó. De akkor már úgy jött, hogy két hétre, kéthetenként jött, hogy ennyi adó van. Mikor kifizette, megint jött. Akkor oszt mondták édesapámnak: Fizesd ki, akkor megszabadulsz az adótól! Na eladtuk a lovat... Hazaértünk, ott volt a másik papír. A 4900 Ft bement adóba. Egy hét múlva egy téhen lett eladva. Akkor is jött adóba. Akkor oszt már jött a végrehajtó meg minden. Teljesen lementünk...”

A következő történetet két áldozat két nézőpontból beszélt el, mindkettő egyformán. Az egyik: „Kiadták a vágási engedélyt. Beszolgáltatót a zsírt. Bevittük. Másnap, mikor már fel volt füstölve a kolbász és felszózva a hús. Akkor kijött még N (a másik üldözött) is, őt hajtották ki... Nekünk kellett felpakolni a kocsi, hogy odaadjuk mind a disznót... 18 szál kolbásznak volt felfüstölve a rúdra. És akkor ilyen magas kamránk volt... én 15 éves voltam. Azt mondja N (a községi alkalmazott) hogy szedjem le a kolbászt. Kicsi voltam, felálltam az asztalra. És akkor ott álltam az asztalon, oszt sírtam: De akkor hát ha elviszik a kolbászt, én szeretem, mit eszek? De N. ott állt a puskával, hogyha nem rakom, akkor meg belém lő...” A másik üldözött emléke: „jött N. (egy párt tisztviselő), hogy fogjak be, oszt kimegyünk N-ékhoz. Odaértünk, leugrott a kocsiról, oszt akkor szétnézett. Mondja nekem, hogy: Jöjjön, majd hordjuk a cuccot. Mondom neki: Én innen a kocsiról le nem megyek... Akkor oszt maga pakolt... Jól megrakta a kocsit. Az összes szalonnát berakta a derékba, amijük volt.”

„Az asztal aljába beraktunk egy kis szalonnát, meg öt kiló cukrot, aztán bedeszkláztuk, hogy annak a kicsi gyereknek legyen mit ennie, aztán egy terítővel letakartuk az asztalt. Hát nem egyből megtapogatták! Mind az öt kiló cukrot elvitték... semmi lelkiismeretük nem volt...”

„Nagyon szörnyű helyzetben voltam én, mint kulákcsemete... féltek a szomszédok is azért tőlünk, hogy ha adnak, oszt akkor majd őket megtorolják... nem lehetett tudni soha... vi-

gyázott magára mindenki, olyan helyzet volt... örültünk, hogy ha holnapra megvolt az enniavaló... De azért, mint kulákcsemete megjelentek, megnézték a komrát... de nem vittek, nem volt mit... csak elvitt anyám is, apám is, hát csak adtam ami volt... hogy mire jutok holnap után, meg azután, azt a jó Isten tudja... örültünk ha kenyér volt...”

„Egyedül voltam a kisfiammal. Jött N., (párttisztviselő) hogy szántsak fel, mert elvisznek amennyiben nem szántom fel a földet... Aztán még ki is jött ellenőrizni, hogy szántok-e. Megkérdeztem tőle hogy: Van magának lelke? Azt mondta: Erre kényszerítenek. Mondom neki: Hát mi lesz ezzel a hároméves gyerekkel, ha engem börtönbe visznek? Mondja, hogy: Majd belelökjük a barázdába!”

„52 őszén, éjszaka egy óraker zörgetnek. Megyek, nyitom: két rendőr az ajtóban. Ez vagyok? - kérdezték. Mondom: én vagyok. Azt mondta bevisznek, mert nem csináltam meg a tarlóhántást. Öltözzön fel, két óraker ott legyen Kondoroson. Ott lesz N, azzal találkozunk. Bementem a mondott helyre, ott volt Péter bácsi is... 50 mázsa szemet behánytunk, ketten. Az öregnek olyan fekete lett az arca... Meg se mosakodtunk, odaért a kocsi értünk, oszt be Szarvasra a fogdába. Nagy darab föld volt, oszt nem volt végig felszántva - ez volt a bűnöm.”

„52 végén aztán elvették a lovat, földet, bútort, mindent... kitétek a tanyából is... alá kellett írni a papírt, hogy önként adok mindent...”

„Akkor édesanyámnak meg alá kellett írnia hogy odaadjuk. És nem akarta, oszt N (községi rendőr) bántotta is... én odamentem N-hoz... hogy: Engem bántson, ne anyámat!... Azt mondja: Téged nem bánthatlak, mert kiskorú vagy. És akkor engem nem bántott, és ahogy én odamentem aztán édesanyámat sem...”

„... kiskorú voltam, a tanyát azért nem vették el... földet mindent elvettek, de a tanyát azt nem...”

„...az egyetlen megoldás, hogy el a faluból... bementünk Endrődre... ott dolgoztunk mindenféle... Borzasztó év volt...”

„Őket is kizavarták a tanyájukból. Endrődön voltak, ott egy házban beeresztették őket...”

Az elkobzott használati tárgyakat aztán eladták itt, a faluban. Volt olyan aki megvette, és aztán visszaadta a jogos tulajdonosának, és olyan is, aki megtartotta magának. „A sajátunkat pénzért visszaváltottuk, a szerszámokat, a kocsit, lovat...”

„Mindenképp óvakodott a kuláktól... Egyszer az óvodában volt valami előadás. Elmentem, hát csak megnézem a gyereket. Leültem, hát senki nem ült mellém, mindkét oldalon üres volt a szék!... Ne tudd meg mit éreztem!”

„A fiatalok, bárki volt, mi nem tettünk különbséget egymás közt... ha elmentem szórakozni, hogy otthon mi történt aznap, már a szórakozóhelyen el is felejtettem... Ám itt volt egy szüreti bál... az volt, hogy én is magyar lány leszek, N lett volna a párom... elmentem fodrászhoz is, hogy majd megyünk estére felvonulni. Délután kijött a párom... hogy N nem engedí, hogy magyar lány legyek, mert osztályidegen vagyok... rákészültünk, hogy megyünk, oszt felvonulunk. Más mindenki felvonulhatott, csak mi nem...”

„Békekölcsönt, vagy tervekölcsönt kellett írni, és mindenki egy havi fizetését íratta, akinek volt. És akkor édesapámat is felhívták ide a Tanácshoz... bement édesapám N-hez, hogy írjon alá... egy bizonyos nagy összeget kértek volna. Édesapám azt mondta - neki elvették a nyugdíját ... szépen kedvesen: A havi nyugdíjamat én is felajánlom a tervekölcsönhöz. Akkor édesapámat is ott bántalmazták, hogy miért gúnyolódik... Neki elvették a nyugdíját, hát jól fejezte ki magát... akkor hazajött... búskomor volt, harmadnapra kapott egy agyvérzést... aznap meghalt...”

„Elek bácsit úgy bántalmazták, hogy belehalt s sérülésekbe...”

Hegedűs Bence

A XX. Rózsahelyi Napok az Endrődiek Baráti Kör Egyesület szemszögéből

Elérkezett a május a szokásosnál is szeszélyesebb időjárásával, így a Rózsahelyi Iskola vezetése és a baráti kör szervezői nagy izgalommal várták a május 13-át, hogy a külsőségeiben megszokott körülményeket sikerül-e biztosítani az ünnepség alkalmából a vendégek és a résztvevők részére. Az időjárás kegyes lett és napsütésben a megszokott megható és ünnepélyes keretek között az iskola főbejáratánál illetve Rózsahelyi Kálmán szobra előtt tisztelegtünk és emlékeztünk az elmúlt 20 év hasonló eseményeiről. Az iskola folyosóján a két évtized eseményeit bemutató fényképek hűen tükrözik az iskolának a névadójával kapcsolatos célkitűzéseinek megvalósulását és felelevenítették a korábbi sok csodálatos emléket.

Nem lehet szó nélkül hagyni az iskola vezetése által biztosított vendéglátást, ahol főleg az elszármazottak nosztalgizáltak a gyermekkoruk kedvenc káposztáslepényének evése közben.

A részvétel a szokásos volt, aki korábban már volt ilyen eseményen az tudja, hogy nehéz válogatni az előadások közül, hisz mind érdeklődésre tart számot. A rendhagyó irodalomórák, az elmúlt évek történései, a halászattal kapcsolatos ismeretbővítés, a sólymok életéről szóló előadás, a játékok, a sakk szimulán, szinte felsorolhatatlan program és mindez két-két órába sűrítve.

Délután Lackfi János József Attila-díjas író-költő, műfordító a könyvtárban tartott előadásán felszabadult hangulatban ismerhetjük meg írói szemszögből összegyűjtve, hogy „Milyenek is a magyarok”. Felejthetetlen élmény volt, így nyilatkozott a hallgatóság.

A szombati kirándulás szervezése egyre nehezebb feladat, hisz az elmúlt években már körbejártuk a szomszédos településeket és megnéztük azok egyes nevezetességeit. Az előzetes várakozásokat felülmúlta, hogy pár év után ismét Szarvasra kirándultunk, ahol megtekintettük a Mini Magyarország makettjeit, a Kőrösparti Vízisízházat és a valamikori Nagy Magyarország középpontjának nevezett emlékhelyet. A makett parkban csodálatos környezetben kialakított sétányok segítségével bejárhattuk és megtekinthettük Nagy Magyarország híres építményeit (várakat, kastélyokat, templomokat egyéb nevezetes építményeket) melyek úgy felnőtteknek, mint gyerekeknek felejthetetlen élmény. A téma kitalálójának ezúton is gratulálunk és ha igaz a koncepció, hogy további bővítés várható, akkor pár évente érdemes lesz ide kirándulni. Biztos elhittjük ismerőseink körében, hogy Szarvasra érdemes ellátogatni.

A sarvasi nézgelődés után irány a kondorosi csárda, annak korabeli hangulatával és Kossuth-díjas tagtársunk Kunkovác László fotóival. Az ebéd különleges és fenséges volt, mindenki dicsérte. A

kiránduláson 38-an vettünk részt és összességében kiváló hangulatban zajlott.

A szombat esti gála a szokásos magas színvonalú és rendkívül szórakoztató volt. Az esti baráti vacsora és beszélgetés alkalmat adott arra, hogy ott levő régi ismerősökkel megvitassuk az élet nagy kérdéseit.

A vasárnap délelőtti program Gergely Ágnes Kossuth-díjas költőnővel méltóképpen zárta a szép hétvége programját.

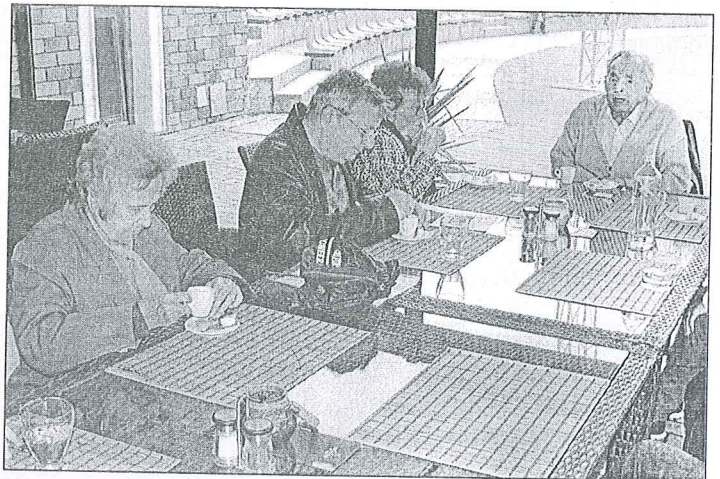
Itt kell leírunk és világgá kürtölnünk, hogy ennyi különleges programban már rég volt részünk, így sajnálhatja, aki kihagyta ezt az endrődi szép hétvégét és csak ezen beszámoló alapján próbálja elképzelni ennek hangulatát. Az újság lehetőségei csak korlátozottak, így a részletesebb mindenre kiterjedő beszámolóra nincs módunk.

Egyesületünk éves programjainak ez a legkiemelkedőbb eseménye és szeretnénk, ha legközelebb még nagyobb számban tudnának főleg az elszármazottak részt venni az eseményen és „Endrődből” feltöltődni.

Mi változatlanul hisszük és bízunk benne, hogy jó úton járunk és egyre nő az érdeklődők száma egyesületünk iránt.

Az EBK szervezőinek nevében:

Timár Imre elnök

Jubilál a „Rózsahelyi”

A rendhagyó órák után következett az emléklapok, díjak átadása, az eredményhirdetés.

Ebben a tanévben Rózsahelyi-díjat kapott: Almási Gergelyné és Uhrinné Darvas Erzsébet kiemelkedő intézményvezető-helyettesi munkájukért, Paróczai Zoltánné kiemelkedő pedagógiai munkájáért. Az Endrődiek Baráti Köre Egyesület nevében Timár Imre és Fülöp Irméné Gellai Fanni, 7. b osztályos tanulónak adta át a Szent Imre emlékérem jutalmát.

A rendezvénysorozat csütörtökön délután a Rózsahelyi vetélkedővel kezdődött, mely névadónk életútjával kapcsolatos feladványokból és tréfás ügyességi számokból állt. A győztesek jutalma egy kirándulás a Nemzeti Színházba, ahol egy színdarab megtekintésén kívül tárlatvezetésben is részesülnek.

Az esti tábortűzet a meteorológusok előrejelzése és a körülöttünk keringő fekete felhők ellenére is megrendeztük. Nagyon jól éreztük magunkat a ridegvárosi

játszóterén, ahol a különböző kézműves tevékenységek mellett a Tűzszonglőrök előadásában is gyönyörködhettünk.

A szombati napon hagyományosan a Gála kapta a főszerepet, ahol mintegy 200 tanuló mutathatta meg tehetségét a különlegesen szépen felszerelt tornateremben. A jubileumi műsoron meghívott előadók is szerepeltek. Szujó Zsolt és zenész barátai eljátszották Rózsahelyi Kálmán kedvenc nótáját (Dankó Pista: Eltörött a hegedűm...), Vaszkó Áron egy humoros prózát adott elő, Farkas Sándortól két dalt hallottunk. Mindhárman iskolánk tanulói voltak. A hálás közönség sok tapssal és sok dicsérrel jutalmazta a gyerekeket és a pedagógusokat. Gratulált és elismerését fejezte ki Toldi Balázs polgármester úr is az esti programon mondott pohárköszöntőjében.

Vasárnap délelőtt író-olvasó találkozót szerveztünk Gergely Ágnessal a Szent Antal Népház emeleti termében. Néhány hete jelent meg legújabb könyve Viharkabát címmel. A kötet bemutatásában köz-

reműködtek hűséges előadói: Polányi Éva, Oláh Gizella és Molnár Albert. Kivételes intellektus, ember- és életszeretet, a másik fél mélyesége tisztelete hatotta át azt a rendhagyó irodalomórát, amelyet a közönség kapott Gergely Ágnessal. Utolsó három kötete a Két szimpla a kedvesben, az Oklahoma ezüstje és a Viharkabát trilógiája a legtöbbet mutatja be Ágnes magánéletéből, amelyet eddig mindig féltve óvott. Engedte, hogy megismerjük félelmeit, soha el nem múló fájdalmait, beavatott bennünket. Kedves, szeretetre méltó egyénisége elvarázsolt bennünket, finom, ironikus humora oldotta az elhangzottakat. Gergely Ágnes egy dologban kérlelhetetlenül következetes: a magas minőségben, ezzel legnagyobb tiszteletet adja közönségének. Ezt kaptuk tőle mi is, itthoni barátai. A program zárásaként a Tűzmenedék együttes előadta Gergely Ágnes két megzenésített versét.

Folytatás a címlapról, további képek a 2. oldalon!

Endrőd néprajza

Rovatvezető: Dr. Szonda István

XIII. Gyomaendrődi Tudományos Néprajzi Konferencia

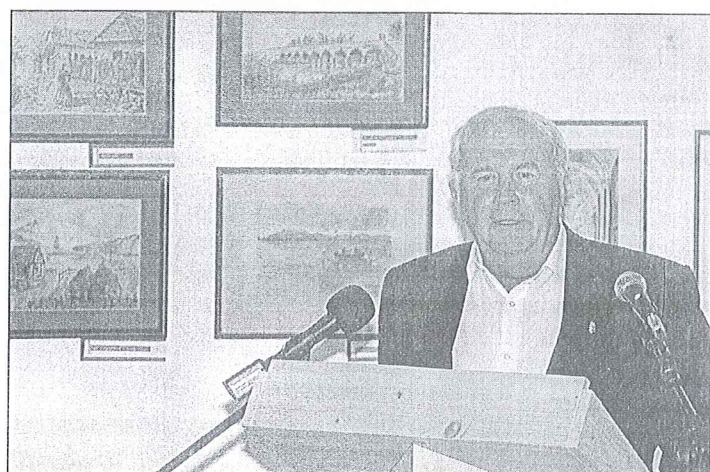
Április 30-án, a Szent Antal Népház kiállító termében került megrendezésre, immár 13. alkalommal a tudományos tanácskozás "Emlékhelyek, szenthelyek" címmel. A konferencia kezdetén a volt csejti diákok elhelyezték a 2004-ben állított csejti országzászló lobogóját a Népházban. Vargáné Földvári Krisztina felidézte az egykori szülőhely emlékeit. Beszámolójából megtudhattuk, Csejten létesült az ország első tanyai országzászlója, melyet Leszyiczki József tanító állíttatott fel 1936-ban. Sajnos az eredeti országzászló megsemmisült, a Nagy Magyarországot ábrázoló domborművet lefaragták, végül a kő talapzatot is eltüntették. 2004-ben viszont új országzászlót állítottak fel az egykori csejti lakosok, akik ezután évente kijártak az emlékműhöz. Csejtre nem egyszerű kijutni, hiszen sáros időben járhatatlan az út. A csejti egykori diákok ezért úgy döntöttek, hogy az emlékmű zászlóját a Szent Antal Népházban szeretnék elhelyezni, mely ünnepélyes keretek között a konferencia elején megtörtént.

Újabb emlékhellyel gyarapodott a Népház, hiszen Csernus Mihály apátplébános, Dr. Tóth Elek szilvanemesítő és az endrődi Ispotály emléktáblája mellé a Csejti Országzászló emlékezhelye is ide került. A megható ünnepségen sok csejti lakos vett részt.

Az ünnepség után kezdődött a néprajzi konferencia, melynek fővédnöke Dr. Ujváry Zoltán professzor emeritus volt, aki betegsége miatt sajnos nem tudott részt venni a tanácskozáson.

A tudományos rendezvény társrendező intézményei a Debreceni Egyetem Néprajzi és Történeti Doktori Iskolája, Néprajzi Tanszék és az MTA Néprajzi Kutatócsoport voltak. A konferencia elnöki feladatait Dr. Bartha Elek MTA doktora, tanszékvezető egyetemi tanár, a Debreceni Egyetem rektor helyettese látta el. A tanácskozás első előadója Kató Péter egyetemi tanársegéd (ELTE) volt, aki az Emlékezhelyek a hellenisztikus Görögországban címmel tartotta előadását. Majd Dr. Forisek Péter dékánhelyettes (DE) a Görög emlékek a római korban a Fe-

lete-tenger vidékén című előadásában tájékoztatta a megjelenteket a legújabb kutatási eredményekről. Dr. Bartha Elek rektor helyettes (DE) az emlékhelyek szakrális jelentőségét tárta föl, Dr. Kavacsánszki Máté adjunktus (EKF) pedig a tánc szakralitásáról beszélt. Dr. Dénes Zoltán plébános (Berettyóújfalu) előadásában a nagyváradi Szent László szobor kultuszáról szőtt, majd Dr. Szonda István etnográfus (Endrődi Tájház) a gyomaendrődi Szent Antal emlékekről nyújtott tájékoztatást. A konferencia második felében Molnár Dániel és Csont István, valamint Telenkó Bazil előadását hallhattuk. A rendezvény utolsó előadója Jóga László, Kossuth élő emlékezetéről tartotta meg ismertetőjét. Dr. Bartha Elek zárszavában elmondta, hogy az egyetem és Gyomaendrőd között 13 éve folyó szoros szakmai kapcsolat egyik legfontosabb eseménye a gyomaendrődi néprajzi konferencia. Az elhangzott előadások konferencia-kötetben való megjelenését az egyetem támogatni fogja.

Rovatvezető: Cs. Szabó István

Gyoma néprajza

Emlékezve 1920. június 4-re: „Az Igazság csillaga felragyog a Magyar Égen, Miénk lesz még Magyarország mint volt régen!”

„Gyoma község belterülete és határa” VI. befejező rész

(Dr. Szász Lajos ny. községi főjegyző 1967-ben beadott helytörténeti pályamunkája alapján, forrása: Munkácsy Múzeum adattára, Békéscsaba)

Folytatva a csudabalai határrész helyneveivel, következő: „Boroszló”- Csudabala legnagyobb rétsége. A feltört területen legnagyobb részt kapásnövényeket termesztnek. A talaja másodosztályú, jó minőségű. A rétség partján emelkedik a „Terehalom”. Ez egy ovális alaprajzú kurgán (mesterséges halom, bronzkori alaptermetkezéssel). A kurgán magyar megfelelője „korhány” régi, honfoglalás előtti türk szavunk, jelentése; sír, sírhely, korhadmány. A „Korhany” nevű vízfolyások is ezen jelentésen alapulnak, tudniillik; időszakos vízfolyás, korhadó, bomló növényi maradványokkal. A póhalmi részen hajdan volt „Konyhák köze” nevű kétágú vízfolyás is eredetileg; „korhany, kohnya, konyha”, de nem a házbeli konyha. A „Terehalom” sáncolással körülvett bronzkori települést is „tartalmaz”, 1966-ban nem művelték csak a környékét.

„Kengyel” - a Berettyó csurgójánál kiágazó kengyel alakú vizenyős rétség. Hajdan bővizű lehetett, mert a partján található Csudabala régészeti leletekkel hitelesíthető helye, a régi hiteles adatok szerint a mai gyomai határ legnagyobb faluja volt. Az 1700-as évek elején a kurucok ellen osztrák zsoldban harcoló rácok pusztították el. A „harc” abból állt többnyire, hogy a védetlen lakosságot legyilkolták, a házakat, javakat felgyújtották, a lábasjóságot elhajtották. Bevallottan is „helycsinálás végett”.

„Fenekér” - Geist-Balától a „Magashalom” alá húzódó ér. Innen északra visszakanyarodik a „Kengyel ér”-be.

„Magashalom” - a „Halas ér” partján emelkedő hármashalom, a középső halmon mélyedés van.

„Halas” - a „Magashalom”-tól délre húzódó rétség. Ma is vízjárta kaszáló- és legelő. Az emlékezők szerint a folyószabályozások előtt „...nagy farkasfészek, vízmadarak s halak tanyája.”

„Körözsr” - Csudabalát Póhalomtól választja el.

„Remetezug” - „Ozsváth-Bala” nyugati részén elterülő vizenyős-rétes kanyarulát. Keletről a „Remete lapos”-nak nevezett rétes terület és a „Sártó” határolja. A középtájon lévő halom a „Remete halom”. Az itt élő pásztorok szerint itt volt Csudabala falu (Hollósi István törkevi juhász 1958. évi adata). 1959-ben „Remete halom”-tól délre a „Sártó” partján középkori cserepeket vetett ki az eke, a leletek és a megfigyelésekről írott anyag Dr. Bereczki Imre dévaványai muzeológus-tanár, néprajztudós gyűjteményében található.

„Gabonás ér” - „Schwartz Balát” a dévaványai határba tartozó „Gabonás”-tól elválasztó ér, Dévaványa és Gyoma között.

„Bere lapos” - „Schwartz Bala” délnyugati része, ahol a ványai határba tartozó „Szilasok”-ról átjön az út a gyomai határba.

A „Szilasok halma” - hármashalom Gyoma község tanyájánál „Telek” és a ványai határ között, ahol 1945 előtt, és egy ideig utána is legelő volt. A ványai Bere családtól kapta nevét. Egyébként jócskán zsombokos (zsombékos) terület, már az 1785. évi határjárás is említi.

Az 1960-as években Csudabalan a Nagykunsági Állami Gazdaság üzemege, a törkevi Táncsics mg. tsz., az endrődi Búzkalász mg. tsz., s a gyomai Győzelem mg. tsz. gazdálkodik. 1945-ig Gyomától 17-22 km-re lévő Csudabalával annyi kapcsolata volt a községnek, hogy az iskola mellett épült szülész női lakásban lévő irodában minden héten pénteki napon egy jegyző, egy orvos, egy pénztárnok megjelent. S a jegyző jelenlétében adót fizethettek és igény szerint orvosi vizsgálatra jelentkezhetek. Póhalmi posta kirendeltség s távbeszélő hivatal is van (1966. évi adat), ahol a csudabalai, telki, póhalmi előfizetőket kapcsolják. Leveleket, hírlapokat, postai küldeményeket rendszeresen kézbesítik.

Ezzel véget ért Dr. Szász Lajos ny. községi főjegyző úr díjazott helytörténeti pályázata.

Közreadta: Cs. Szabó István

Hányatott sorsa volt ennek a „Túl a körözi rísznek”, Póhalmnak, Balának. A török hódoltság végén a nagyságos fejedelem szabadságharca idején itt pusztító „rácjárás”, pusztává tette e hajdan virágzó falvakat. Itt terült el a Túr-Berettyó balparti, már csak nyomokban megmaradt, területileg a Hortobágyot is meghaladó, nagyállattartással hasznosított legelő, a „puszta”.

A biztonságosabb időkben aztán szívós, kitartó munkával újfent kézbe vette földműves-paraszt népünk e tájat is. Törkevi, ványai gazdacsaládok megvagyonosodtak a szabályozások előtti gazdag fűtermésű legelőkön. Juhász nemzetségek földbirtokosokká váltak a gyapjú konjunktúra idején, a 19. század második felében. Ilyen volt a törkevi-ványai Lénárt, Simon, kabai Futó Ozsváth nemzetség s a többiek, hogy ki ne felejtsem Gyöngyös-Halászi Vadász Pál tudós jogi doktor nemzeti uramat, aki igen sok szép írásában örökítette meg a tájat. A híres pástordinasztiákat; Kádár, Hollósi, Lázár Pap, Finta, Furge, Barta, Szilágyi, Gyáni, Szűcs, Keliger, Kegyes, Retter, Márki, csikósok, gulyások, juhászok... Majd a póhalmi endrői gazdák és így tovább. Aztán jött, ami jött. Minden kidúlt a sarkából. A budapesti „munkáskáder” kirendelt tszcs. elnök úgy rendelkezett; „ha a sok eső miatt nem mehet rá vetőgép a földre, akkor lóhátról kell vetni, de vetni kell, mert a párt így kívánja! Az istenit a bűdös parasztjának! Mert a paraszt csak süve jó, akkor is ki kell dobni, mert rágós”- mondotta volt az „elvtárs”. „Különben Recskre vágatom az egész makacs bandát!” stb. Majd jött a rendelet, mely szerint a tanyákhoz - amiket az új rendben ügyis felszámolnak hamarosan - nem jár egy kataszteri gyeplé, „a tanyaküszöbig felszántatták a földet s be kellett vetni búzával...” Valószínű ekkortájt írhatta Veres Péter sokáig közöletlen mondanóját; „Mi megszenvetünk ezért a földért. Nekünk egyetlen vagyonunk maradt, a földünk. Elveszik? Mert elveszik, de pert nem indíthatok érte, elvesztetted mielőtt belekezdeneél. Én látam a kolhozokat. Huszonháromba jöttem haza. Mi akkor mindent láttunk. Azt az Oroszországot, amelyik után kegyetlen cárok után véresebb diktátorok csináltak világhatalmat. Az akkori foglyok, mi szabadabbak voltunk, mint a föld népe. A bojárak földje sohse lett övék 1917-től a második háborúig. A muzsik, a paraszt alázottabb lett, mint akármikor volt. Kolhoz Magyarországon? Pusztulás. Ráteszik kezüket a földre, s ha egyszer az övék lesz, elvesztegetik. Nem elkártyázzál, mint semmi grófok, mert az az övék volt. De ha egyszer közös lesz a föld kommunista kezekben, elköszönhetünk tőle mindörökre.” (Új Idők 9. évf. 14. sz. 2004. július 15. 1. old.)

Szegény jó Péter bácsi micsoda fájdalmas katarzison esett, eshetett át, úgy is mint a baloldalnak mondható Nemzeti Párt elnöke, amit aztán bedaráltak az MDP-be. Mára már oda van a parasztság, aki tartotta a nemzet gerincét, adta a katonát, fizette az adót s dolgozott!!!

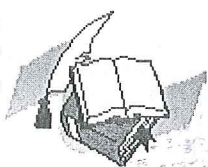
Mezei András: Eltűnőben

Legelőszőr a lovak túntek el
Aztán az istrángok szakadtak el
Udvarokból a kihalt szekerek,
A pattogások az ostornyelek
és utoljára a dűlőutak,
a gyalogösvények ásott kutak,
Végezetül a talpak hűlt hona,
a porból, a paraszt lányoma.

Sinka István fekete bojtár írta, mindenek feletti bújában: „A Vagyon az Érdek, az Üzlet” s ez tobzódik mind máj napiglan.

Cs. Szabó István

Irodalmi oldal

Rovatvezető: Polányi Éva

Milyenek a magyarok?

2016. május 13-án Lackfi Jánost látta vendégül a Határ Győző Városi Könyvtár, aki *Milyenek a magyarok?* címmel tartott előadást. Az előadóként is magával ragadó költő-író, műfordító („tűzoltó, katona, vadakat terelő juhász”- írja bemutatkozásában) délutánjára sokan voltak

kíváncsiak, megtelt a könyvtár. Könnyesen vidám történetekben ismerhettünk magunkra, szokásainkra, hagyományainkra, jellegzetesen magyar mentalitásunkra...

A tükörben kínosan pontos képet láttunk. A mindent felszabadító humor azonban lehetővé tette, hogy emberi gyengéink, a sajátosan ránk jellemző 'világlátásunk' is elfogadhatóvá, időnként szerethetővé váljanak ezekben a rólunk szóló történetekben.

„Humoros identitás-esszékötetem, a 2012-es *Milyenek a magyarok?* huszonezer példányban fogyott el, folytatása, a 2013-ban publikált *Milyenek MÉC?* a magyarok? tízezer példánynál tart. 2014-ben látott napvilágot a novellákat tartalmazó *Három a magyar igazság*. Megtisztelő hogy elnyertem többek között a József Attila-díjat és a Prima Primissima-díjat. Zsámbékon élek feleségemmel és hat gyermekemmel.” (<http://www.lackfi-janos.hu>)

Lackfi János délelőtt a Rózsahelyi Napok keretében Apám kaka-s címmel rendhagyó irodalomórát tartott az általános iskolásoknak.

Kettő a magyar igazság

Két magyar ember találkozik az utcán. Jámor, jól borotvált, rendes polgárok. Meglátják egymást, elhajtják a táskát, ledobják a kabátot, marcona arcot öltenek, és kezük csipőjükre siklik. Egyszerre rántják elő revolverüket, és mindkettő kápból tüzel.

Az egész tárat kilövik, mindkettejük testéből számos seben át spriccel a vér, szájuk sarkán vércsik, de másik coltot rántanak, és lönek rendületlenül. Harmadik kezükkel harmadik pisztoly után kapnak, és tovább tüzelnek. Arcuk szétroncsolva, lábuk alá vértócsa gyűlik, de negyedik kezükkel előrántják a negyedik revolvert, és nagy töltényhüvely-csilingelés mellett lövik egymást. Lassan bealkonyodik, égbolt úszik a vérben, a két magyar már csupán egy-egy eleven, lüktető seb, de ötvenkettedik kezükkel előrántják az ötvenkettedik coltot és roncsolt kézzel, találmásra célozva szünet nélkül lövik egymást. Ők az őspárhaj, az ős-kettősség, ők a Himnuszból a tenfiadra támadó tenfiad.

Egy ideje a két magyar ember nem az utcán találkozik, nem is a meccsen, a parlamentben vagy egy tüntetésen, hanem az interneten. Nem lönek, hanem zsidóznak, fasisztáznak, kommunisztáznak, hazaárulóznak. Minden nap elvéreznek a csatatéren, minden másnap új álnéven születnek újjá és elkezdik megint. Haló porukból támadnak fel, mint a fénix, és véres beggyel, tépelt tarajjal, kocsiányon lógó szemmel is csatába indulnak újra, mint két harci kakas.

A magyar embernek német gyáros barátja mesélte, hogy felvett egy magyar alkalmazottat, és rettentő elégedett volt vele, mert a srác dolgozott rogyásig, tele volt ötletekkel, váratlan helyzetekben feltalálta magát, mindenhez értett. Nem is kérdés, hogy amikor egy másik magyar jelentkezett a céghez, a főnök a legnagyobb örömmel vette fel, hiszen két Jolly Jokernél jobbat nem kívánhatott. Ekkor azonban nemhogy megduplázódott volna az eddigi teljesítmény, a két magyar együtt sem adott ki egyetlen munkaerőt. Felváltva jártak a főnökhöz panaszkodni egymásra, folyvást mindent jobban tudtak a másiktól, dühösködtek, összeveszttek, csapkodtak, kiabáltak, lázadást szítottak, kavarták a balhét. Végül kijelentették, hogy amíg a másik ott van, egyikük sem tud normálisan dolgozni. A német ember fájó szívvel kirúgta mindkettejüket.

Ezért is volt meglepő, mikor egy kedves román műfordító hölgy váltig állította, roppant módon irigyli a magyarokat. A magyar ember leplezetlen kíváncsisággal kérdezte tőle, vajon miért. Hát az összetartásukért, hangzott a meghökkenítő válasz. Ahol két magyar összejön, rögtön összekapaszkodnak, támogatják, segítik egymást, egyszerűen verhetetlenek. Bezzeg a románok, ketten három pártot alapítanak, kikaparják egymás szemét, megfojtják honfitársukat egy kanál vízben. A magyar ember ámult, mert az ő hazájában minden fordított előjellel szoktak sóhajtozni, a románok, lengyelek testvériességével példálózva. Vagyis a külső szemlélő harmonikus együttműködést lát ott, ahol véres marakodás, késhegyre menő viták és viszálykodások látszanak belülről.

Közelről mindenesetre úgy látszik, magyar ember kedvenc száma a kettő. Hazája állandó hadiállapotban forrong, lövészárkok szelik keresztbe-kasul, rendre mindenkiből előbújik a Steven Seagal meg a Cuck Norris (akinek két fia volt, mint tudjuk, egy törvényes, Csák Máté, és egy törvénytelen, Nemcsák Károly). A magyar ember évszázadok óta szenved kettős látásban, egy ország helyett két országot, egy ügy helyett két ügyet, egy értelmiség helyett két értelmiséget, egy vélemény helyett két véleményt, egy közjó helyett két közjót, egy sereg helyett két sereget, egy csapat helyett két csapatot lát. Persze meg kell hagyni, egy jó csatához vagy egy jó meccshez két csapat kell, de a köznap csaták valahogy mintha nem előválogatók lennének egy-egy nemzetközi versenyhez. Mire a magyarok kijutnának a külhoni porondra, szépen elvéreznek a beharcokban.

Itt vagy labanc vagy, vagy kuruc, nincs köztes megoldás, a langyosok kiköpetnek, a kuruclabancokra és a labanckurucokra mindkét oldalról ferde szemmel néznek, és árulót szimatolnak bennük a két tábor ordasai. A magyarok egyik fele mákosbejgli-párti, a másik fele dióspárti. Valaki vagy vörösboros, vagy fehérboros. Az igazi sör a világos, de néhány felelőtlen alak mégis barnát iszik. Felettébb gyanús, aki keveri a kettőt, még kevésbé van rendjén, ha valaki búzasörre vagy egyéb hasonló lötyökre specializálja magát. A magyar ember a legnagyobb hibát követi el, ha lila sállal nyakában olyan metró-kocsiba száll, ahol csupa zöldsálás énekel sörmármorban úszva. Nem kisebb szívás zöld sállal lila tömegbe keveredni. Igaz persze, az angoloknak is titkosszolgálati precizitású akciók évekig tartó sorozatába került, míg mára relatíve békésen ücsörögnek és üvöltöznek egymás mellett a United és a City szurkerei. Vagy éppen azért mutatják a tévében ezeket a képeket, mert még mindig ritkaságszámba mennek... Magyar földön egymásra fújtnak kutyások és macskások, szakállasok és bajuszosok, a véres és a májas hurka rajongói. A magyar ember látta egy luxemburgi akcióművész kiállítását, aki provokáció gyanánt saját véréből készített véres hurkát. Némely magyar művész jól fejlett májából jócskán kikerekedne pár kiló májasra való, meg sem éreznék a hiányt, morfondírozik a magyar ember... És közben töprengve járja a magyar utcákat, ahol a szederjes alkonatban csorog a házfalokról a vöröslő fájdalom, és ezernyi helyi Csáknorrisz és Sztevenszígál vívja irgalmatlan párba-ját.

Egészségről-betegségről

Orvosi zsálya (*Salvia officinalis*)

Dél-Európából származó, a Földközi-tenger vidékén honos, azonban a világ számos részén természetesen örökzöld gyógynövény. A zsálya a védett, napos helyeket kedveli, fagyérzékeny. Másik fajtája a mezei zsálya (*Salvia pratensis*), mely legelőkön, réteken nő. Sötétlilás virágainak aromás illata van. A mezei zsálya virágaiból készült főzetet toroköblögetésre vagy zsályaeacet előállítására használják. A zsályaeacet előállításánál egy marék virágot áztatunk 3 napig natúr ecetben, majd az így kapott oldatot élénkítő bedörzsölésre alkalmazzuk. Hosszabb betegeskedés esetén jótékony hatású.

A mezei zsályánál nagyobb hatáskokkal alkalmazható a kerti vagy orvosi zsálya. Ősidők óta nagy megbecsülésnek örvendő gyógynövény, mint latin neve is mutatja: a „*Salvia*” a latin *salvare* meggyógyulni, felépülni szóból származik. Egy régi füvészkönyvben található az orvosi zsályáról egy történet. „Amikor Mária a gyermek Jézussal menekült Heródes elől, arra kérte a mezők összes virágát, hogy segítsenek neki, de egyikük sem adott nekik oltalmat. Akkor odahajolt a zsályához, és annál menedékre talált. Sűrű, védelmet nyújtó levelei alatt rejtőzött, amíg Heródes katonái elvonultak előttük, de nem látták meg őket. Miután túl voltak a veszélyen, Mária így szólt a zsályához: „Mostantól kezdve az örökkévalóságig te leszel az emberek kedvenc virága. Képesé tesznek, hogy bármilyen betegségből kigyógyíthasd az embereket; mentsd meg őket a haláltól, ahogyan engem is megmentettél.”

Egy 1300 körül keletkezett vers írja: „Miért is kell meghalunk/ Híz kertünkben zsálya nő?” Az ókori egyiptomiak a zsályát termékenységserkentő szerként, vizes kivonatát vérzéscsillapítónak, fekélyek és kelések tisztítására, a belőle préselt levet pedig rekedtség és köhögés kezelésére használták.

A zsályatea erősíti az egész testet, élénkítő hatása révén megszünteti a nagyfokú gyengeséget. A levendulán kívül az egyetlen gyógynövény, mely segít éjszakai izzadás esetén. Ilyenkor az ajánlott dózis este 1 csésze zsályatea, amikor 1 púpozott teáskanál gyógynövényt leforrázunk 2,5 dl vízzel.

A zsálya teáját a népi gyógyászatban vérzéscsillapítónak, vizelet-hajtóként, vérnyomás-csökkentőként használják. Oldja a simaizom görcsöket, kedvező hatású gyomorbántalmak, puffadás esetén. Tisztítja a vért, a nyirokszerveket és a légzőszerveket, étvágygerjesztő, epeelválasztás-fokozó, emésztést javító hatású szer, megszünteti a hasmenést. Kedvező hatású köszvény esetén. Rovarsípésre szétmorzsolt zsályalevelet tehetünk, mely enyhíti a panaszokat.

Külsőleg a zsályatea a torok és a szájüreg gyulladásaira, a zsályafőzet fogínyorvadás, vérző és laza fogak kezelésére használatos.

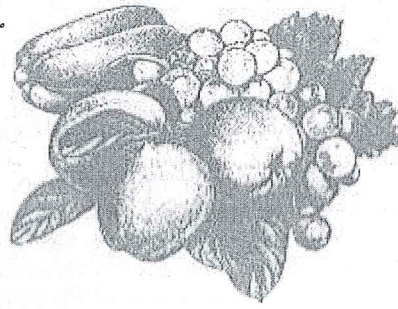
A menopauzában lévő nők esetén hőhullámok és éjszakai verejtékezés kezelésére is alkalmazzák a növény kivonatát Nagy-Britanniában. Továbbá kimutatták, hogy enyhe és középsúlyos Alzheimer-kórban szenvedő betegeknek az orvosi zsálya levéből készült kivonat használata után 4 hónappal a kognitív funkciók tekintetében jelentős javulás volt észlelhető.

Az orvosi zsálya antibakteriális, gombaellenes, antivirális és gyulladáscsökkentő hatású, mely illóolaj tartalmának köszönhető. Antioxidáns hatása flavonoid tartalmával van összefüggésben.

Az orvosi zsálya kedvező hatású ekcéma, pikkelysömör esetén. A hajas fejbőr korpásodása és hajhullás esetén, az oldat fejbőrbe masszírozva alkalmazható. Szabályozza a faggyúmirigyek működését, így pattanások kialakulását csökkenti.

Belsőleges alkalmazás esetén ajánlott napi adag 4-6 gramm levél, melyből teát kell készíteni, vagy ennek megfelelő dóziszú kivonatot. Öblögetés céljára 2,5 gramm gyógynövényt 1 dl forró vízben kell kivonni, leszűrni és lehűlés után alkalmazni az így elkészült főzetet. Külsőleg az alkoholos oldat is használatos, de terhesség és szoptatás idején nem alkalmazható mérgező tujontartalma miatt. Az orvosi zsálya illóolaja mérgező hatása miatt nem javasolt.

Az alkoholos oldat hosszú időn át történő használata epileptiform görcsök kialakulásához vezethet, az alkoholos oldat tujontartalma miatt. A gyógynövény leveléből készült vizes oldat terápiás dóziszú alkalmazása esetén mérgezéstől nem kell tartani.

Kert-barátoknak

A gyümölcsstermesztés ökológiai alapjai III.

A talaj

A gyümölcsstermő növények általában szinte minden talajtípuson jól termeszthetők, viszont a rossz víz, levegő és tápanyag gazdálkodású talajokon nem tanácsos gyümölcsstermesztést folytatni.

A gyümölcsstermesztés szempontjából legfontosabb talajtani tulajdonságok: a talaj kémhatása, szerkezete, kötöttsége, levegő-zöttsége, tápanyagtartalma és a talajvíz mélysége.

Kémhatás szempontjából a meszesebb talajokat általában a csonthéjasok kedvelik, savanyú talajokat pedig inkább a bogys gyümölcsűek.

Kötöttség terén körte, a birs, a cseresznye, a szilva, a mogyoró, a szamóca és a fekete ribizske számára legjobb a középkötött, vagy jó szerkezetű vályog talaj, amely mély termőrétegű.

A talaj levegőzöttségére főleg a kajszi, az őszibarack, a mandula, a cseresznye és a málna érzékeny.

A talajvíz mélységére legérzékenyebb a magonc alanyon nevelt körte, a cseresznye, a meggy és a kajszi. Az ilyen növények esetében nem kedvező, ha a talajvíz 200 cm-es szint fölé emelkedik. Az alma, a birs alanyon nevelt körte, a szilva, az őszibarack, a dió és a gesztenye esetén 150 cm, a málna, a ribizske és a köszméte esetén 100 cm, a szamócánál pedig maximum 80 cm lehet a talajvíz magassága.

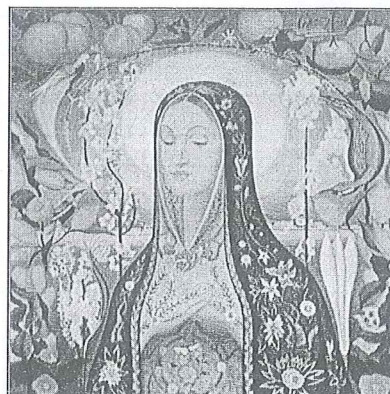
Forrás: Dr. Gonda I. - Vaszily B. (2007): Gyümölcsstermesztés, egyetemi jegyzet, Debreceni Agrártudományi Egyetem Mezőgazdaságtudományi Kar

Hegedűs Bence

A zsálya levelének gyűjtési ideje a május-júniusi időszakban, virágzás előtt történik. Mivel a zsálya napos időben több illóolajat termel, ezért érdemes a déli órákban szedni és árnyékos helyen szárítani a növényt.

Források: Csupor Dezső, Szendrei Kálmán: *Gyógynövénytár, Útmutató a korszerű gyógynövény-alkalmazáshoz.*
 Maria Treben: *Egészség Isten patikájából*
 Internetes forrás: nepgyogyaszat.com/nepgyogyaszat-gyogyirei/zsalya.html

Dr. Macsári Judit

Kép: *Bingeni Szent Hildegard* - Az 1100-as években egész Németországban közsímt, és elismert próféta és misztikus volt Bingeni Szent Hildegard apátnő. Kolostorát távoli vidékekről ke-resték fel rászorulók, betegek. Tudták, hogy a kolostornak gondosan ápolt gyógynövénykertje van, falai között pedig kenetekből, teákból és gyógycseppekből álló gyógyszer-tár rejtőzik.

Kite-

kintő

Sikeresen zárult a III. Békéscsabai Vitézi Játékok

Mintegy hétezer látogatója volt a kétnapos játékoknak

Több mint 200 kosztümös vett részt április 30-án és május elsején a III. Békéscsabai Vitézi Játékokon, amely az első nap több mint száz kosztümös felvonulásával kezdődött. A Centertől a városházáig kísérhették a menetet a város lakói. A felvonulókat és a közönséget Szarvas Péter, Békéscsaba polgármestere a városháza előtt, majd a CsabaParkban is köszöntötte.

A történelmi fesztivál két napján középkori hadibemutatók, színes vásári forgatag, jurtták, sátrak, hadibemutatók, kézműves foglalkozások várták az érdeklődőket.

A tizenhét helyszínen zajló programoknak a haditábor, a mesterségek udvara, a fogadó, a lovarda, az apródok udvara, a bölcseségek terme, a trubadúrok udvara adott otthont. A gyerekeknek játszótér, a felnőtteknek régészeti és történelmi ismeretterjesztő előadások tették színesebbé a programokat, amelyek sorában a tánc, a tánctanulás és a lovaglás is szerepet kapott. A Gabonamúzeum és a CsabaPark területén zajló eseményeknek összességében mintegy 7000 látogatója volt: 4500 felnőtt és több mint 2000 gyerek. A hagyományörző csoportok az ország minden részéről, sőt a határon túlról Szlovákiából és Romániából is szép számban érkeztek.

A két napos program igazi szenzációja április 30-án este az Omega szabadtéri koncertje volt, május elsején pedig az Europe Direct szervezésében Európa napi kvízzjátékokon vehettek részt az érdeklődők.

Vándor Andrea

Egyházközségi vacsora Endrődön - 2016. április 30.

ÜNNEPI KALENDÁRIUM

- Június -

Június 8. Szent Medárd napja

Szent Medárd püspök (†560) ünnepnapja. A frank származású, noyoni püspök a flandriaiak megtérítője volt; a gabona aratásának, illetve a szüreti munka védőszentje. Medárd püspök napjához Európa-szerte évszázados időjárási megfigyelések, szabályok kötődnek. A néphagyomány úgy tartja, ha Medárd napján esik az eső, negyven napig esős idő lesz, -de ha ezen a napon száraz idő van, negyven napig ne is várjunk csapadékot.

Június 13. Pádúai Szent Antal

A katolikus világ egyik legközkedveltebb szentje. Prédikációiról és csodatetteiről híres ferences szerzetes volt a XIII. században, A nép már életében is csodatevőnek tartotta, halála után pedig tisztelete azonnal elterjedt az Egyházban. Ma már alig találunk a földkerekségen olyan katolikus templomot, ahol képét vagy szobrát ne találnánk meg. Ha valaki valamilyen fontos ügyben szeretné imádsága meghallgatását elnyerni, Szent Antalhoz végez kilenc keddi ájtatosságot, kilencedet. Különösen az elveszett dolgok megtalálásában tartjuk őt foganatos pártfogónak.

Június 24. Keresztelő Szent János

Keresztelő Szent János születését ünnepeljük ezen a napon. A népnyelv Szent Iván napjaként is emlegeti. A néphit úgy tartotta, hogy almát ezen ünnep előtt nem szabad enni, mert azt a túlvilági kisgyermekektől vonnánk meg. Sok helyen Szent Iván estéjén tüzeket gyújtanak, és akinek ezt sikerül átugrania, az egész évben egészséges lesz. Keresztelő Szent Jánost a földművesek, parasztemberek tartották védőszentjüknek, hozzá fohászokdtek, hogy az aratás előtt álló vetéseket semmi kár ne érje.

Június 29. Szent Péter és Pál apostolok

A két apostolfejedelem vértanúságára emlékezünk ezen a napon. Szent Pétert Rómában fejjel lefelé keresztre feszítették, Szent Pált pedig karddal lefejezték. Mártíromságuk ünnepe fontos nap volt a földművesek számára: ez jelentette az aratás kezdetét. Sok helyen elvitték a templomba a búzakoszorúkkal, nemzeti színű szalagokkal díszített sarlókat, kaszát a templomba, ahol a pap megszentelte ezeket, és imádkozott az aratás sikeres lebonyolításáért.

SPORT

Mérkőzések percről percre

A Gyomaendrődi FC csapata sajnos csak keresi önmagát a tavaszi idényben, hiszen csak árnyéka őszi önmagának. Sokszor megfeszíthetetlen a csapat játéka, amely pozitív és negatív megfigyeléseket egyaránt képes okozni szurkolóinak. A Balaton sem hullámzik ennyire nagy szélben, mint a csapat játéka hétről-hétre, vagy akár egy mérkőzésen belül is. A helyzetkihasználás nagyon gyenge, időnként a kihagyhatatlant is elhibázzák.

Az eddig lejátszott mérkőzések eredményei:

2016. 04. 23. Gyomaendrődi FC - Békési FC 1 : 1
G.: Mile D.

A vendégek a kezdést követően szinte azonnal előnybe kerültek, már a harmadik percben gólt tudtak szerezni. A hazaiak igyekeztek, de próbálkozásiuknak kevés sikere volt. A félidő közepén -22. perc- egy ellentámadásból a fiatal Mile Dávidnak mégis sikerült az egyenlítés. Az alacsony színvonalú második félidőben egy-egy vendég kapufa, hazai kihagyott helyzet és hazai kiállítás történt. A végét tíz emberrel befejező Gyomaendrőd elégedett lehet a megszerzett egy ponttal, igazságos döntetlen született.

2016. 04. 30. Mezőberényi FC - Gyomaendrődi FC 2 : 4
G.: Sebők M.(3), Kiszely M.

Az erős fiatalításon átesett hazaiak ellen bátran kezdett a Gyomaendrőd, már a hatodik percben megszerezte a vezetést. A félidő végéig aztán csendes játszódás, majd eseménydús öt perc következett. A 42. percben vendég, a 45. percben hazai gól született. A második félidő is mozgalmasan indult, a 49. percben hazai, majd az 54. percben ismét vendég gól született. A mérkőzés végén -90. perc- jött az újabb megnyugtató vendég gól a gyomaendrődi csapat részéről. A fiatal Sebők Martin jó egyéni teljesítménye hozta meg a sikert a helyenként jól, majd helyenként könnyelműen játszó vendégek számára.

2016. 05. 07. Gyomaendrődi FC - Medgyesegyháza SE 2 : 3
G.: Timár K., Csapó P.

A bajnokság harmadik helyezett csapata volt a vendég, ennek ellenére bátor támadó játékot mutatott a hazai gárda. Sajnos, mint már annyiszor a befejezések sorra rosszul sikerültek. A félidő végén két távoli lövésből aztán a vendégek szereztek két gólt hidegzuhanyként. A második félidőben sem változott a játék, hazai kimaradt helyzetek sora futott a pályán. A félidő közepén aztán kiszakadt a gólszák, hazai (67. perc), vendég (70. perc), majd megint hazai (75. perc) gól következett. Sajnos itt véget is ért a gólgártás, nem sikerült az egyenlítés. A mérkőzésen nem látszott a két csapat közötti jelentős helyezésszerű különbség, a „medgyes” a döntő helyzetekben a jobb koncentrációjának köszönhetően kiszenvette a győzelmet.

2016. 05. 14. Sarkadi Kinizsi LE - Gyomaendrődi FC 4 : 1
G.: Sebők M.

A tavasszal sokat javult hazai gárda kihasználva a vendégek álmos kezdetét már az elején két gólos (9.-11. perc) előnyre tett szert. Ezután kezdett éledezni a vendégek játéka, ami góllá is érett a 26. percben. Majd megint a hazaiak percei következtek, de gól nélkül. A második félidő kissé ellaposodott, de még így is két góllal tudta növelni előnyét a Kinizsi. Az igazi színt azonban csak a második félidő közepén a pályán átívelő szivárvány hozta meg a nézőknek. A vendégek negyedóráig mutattak futballra emlékeztető játékot, így az otthon veszélyes Sarkad magabiztos győzelmet aratott.

Fülöp Zoltán

I. Békés megyei Diák Kupa Kajak-Kenu verseny

A KSI és vezetői: Kovács Gábor és Kovácsné Kozma Diána szervezésében május elsején 14 iskola közreműködésével lezajlott az I. Békés megyei Diák Kupa Kajak - Kenu csapat - és egyéni verseny az iskolák között. A vízi megmérettetés helyszíne: a Hantostkerti - holtág volt. Kilenc évestől tizennyolc éves korig neveztek a versenyzők, az eredményhirdetésekor pedig nemcsak az első három helyezett örülhetett, hanem minden résztvevő. Üres kézzel senki sem távozott. Ajándékot kapott minden versenyző: Tiszteletdíjat! Hagyományt szeretnének teremteni - mondta a KSI vezető edzője. Az érmekeket, jutalmakat Toldi Balázs polgármester úr adta át.

A legeredményesebb, legjobb iskola: a Gyomaendrődi Kis Bálint Általános Iskola csapata lett. Őket követi a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium, majd egy mezőberényi iskola csapata zárta a dobogós helyezeket. Gratulálunk a kezdeményezéshez!

EGYHÁZKÖZSÉGI VACSORA
HUNYÁN - 2016. MÁJUS 21.

Ízes Ízek

Június

Répa retek saláta

Két csomag retek vékony szeletekre vágunk, három sárgarépat lereszelünk. Összekeverjük, citromlével, olajjal, sóval, cukorral ízesítjük. Jól lehűtve saját levével tálaljuk.

Seidl Ambrus

FENYŐ FÜRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TÚZIFA
bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.

06/70 513-95-14

A kondorosi úton, a vásártér után

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szervíz

- Tornádó elektromos kerékpárok,
- gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
- csövek, szerelvények.
- hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,
- háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika,
- szegek, csavarok, zárok, lakatok,
- fürdőkádák, mosdók, csaptelepek, mosogatók
- Júliustól kedvező áron ZÁRTSZERELVÉNYEK, TÉRHÁLÓK, ESŐCSATORNÁK is kaphatók!

GYOMAENDRÖD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44. Tel.: (66) 386-909
Hitellelhetőség! Minden kerékpárhoz értékes ajándékot adunk!

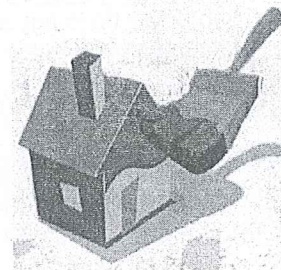
Házhoz jön a fodrász!

Szeretettel várom minden kedves régi és új vendégemet teljes körű női-, férfi és gyermek-fodrászatomban.

Igény szerint házhoz is megyek! Hétféteken is!

Látkóczkiné Erdős Magdolna
GYOMAENDRÖD, SZENT ISTVÁN. U. 61.

Telefon: 06/70/312-5037

Minden felületen otthon vagyunk!

Vállaljuk lakásának teljes körű felújítását, elképzelései szerint!

*Munkáink garanciálisak,
kivitelezésének a legfőbb
szempontja a lehető*

legjobb minőség elérése a legmegfizethetőbb áron!

A felmérésünk, ami az írásos árajánlatot is tartalmazza, teljesen ingyenes.

PROFILJAINK:

- festés, mázolás, tapétázás
- homlokzatszigetelés, hőszigetelő rendszerek
- gipszkarton falak, álmennyezetek, előtétfalak, boltívek
- rejtett világítások, gipszkarton díszítések, dobozolások
- laminált parketta lerakása, parkettacsiszolás
- fürdők, konyhák burkolása, kőműves munkák
- tetőterek beépítése, szigetelése
- nyílászárók, ajtók, ablakok cseréje
- bontás, sirt elszállítás
- vizes falak szigetelése
- házak külső homlokzatának szigetelése, színezése
- hidegburkolás (csempe, járólapp, márvány, gránit lerakása, ill. téglalrakása)
- melegburkolás (PVC, linóleum, szalagparketta, laminált parketta,
- padlószőnyeg, dekorpanel rakása és fektetése)
- állványozás, állványok bérbeadása (gurulós, homlokzati)

LÁTKÓCZKI LÁSZLÓ • Telefon: 06/70/381-4227

EZ AZ
ÖN
HIRDETÉSÉNEK
A HELYE!

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

TÍMÁR JENŐ DEZSÓNÉ GUBUCZ MARGIT gyomaendrődi lakos 2016. április 21-én, 86 éves korában megtért Teremtőjéhez. Gyászolják a családtagjai, rokonai, ismerősei. Fogadja be lelkét az örök boldogság!

TÍMÁR VINCE hunyai lakos 2016. április 25-én, 86 éves korában a mennyei hazába költözött. Gyászolják családtagjai, rokonai, ismerősei. Áldás és béke lengjen nyugvó porai felett!

VARGA ISTVÁN JÁNOS, gyomaendrődi lakos 2016. május 5-én, 67 éves korában távozott szerettei köréből. Gyászolják a családtagok, rokonok és ismerősök. Isten örökadjon pihenése felett!

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

*„Nem múltak el ők, két szívünkben élnek;
Hízába szállnak árnnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”*
(Juhász Gyula)

Sírhelymegváltási lehetőség Endrőd katolikus temetőiben!

A Szarvasvégi temető régi gyermekparcellájának szabad részein és a Központi temető köztemető melletti parcellájában is új sírhely-sorokat létesítettünk.

A Szarvasvégi temető előnye, hogy belvizes időszakban is lehet koporsós temetést végezni magas fekvése miatt, a Központinak pedig az, hogy a sírhelyek a temető elején találhatóak.

A sírhelyváltásról érdeklődni az Endrődi Plébánián lehet munkanapokon délelőtt 9-től 12 óráig, vagy telefonon a 66/283-940-es számon, illetve az endrodi.plebania@gmail.com e-mail címen.

Fényképalbum

Czikkelyné Hermina néni, a szódás. Endrődön lakott, a Vaszkó Mihály utca sarkán (akkor Gorkij utca volt). A kép az 1960-as években készült.

Hermina néni két unokája. A bal oldali Pádár Zoltán, aki jelenleg Kanadában él.

Fájdalom tudatjuk, hogy

VÉHA ANTALNÉ

szül.: Tímár Katalin
arany-gyémát-vas
diplomás óvónő

2016. május 11-én
életének 94. évében
szentségekkal megerősítve, hitét, derűjét
örökül hagyva ránk elhunyt.

Búcsúztatása gyászmisén az
Orosházi Katolikus Jézus szíve Templomban
(Rákóczi utca, Kossuth utca sarok)

2016. június 11-én 11 órakor lesz.

Ezután hamvait az Orosházi Katolikus Temetőben (Vásárhelyi út)
édesapánk sírjára helyezük örök nyugalomra.
Kérjük a kedves megemlékezőket, hogy tiszteletüket
a temetőben egy szál virággal róják le.

A gyászoló család
Iréne és Anti

E-mail: drveha@t-online.hu
vehaantal@gmail.com
Postacím: Dr. Véha Irén
6400 Kiskunhalas, Kölcsey utca 10.

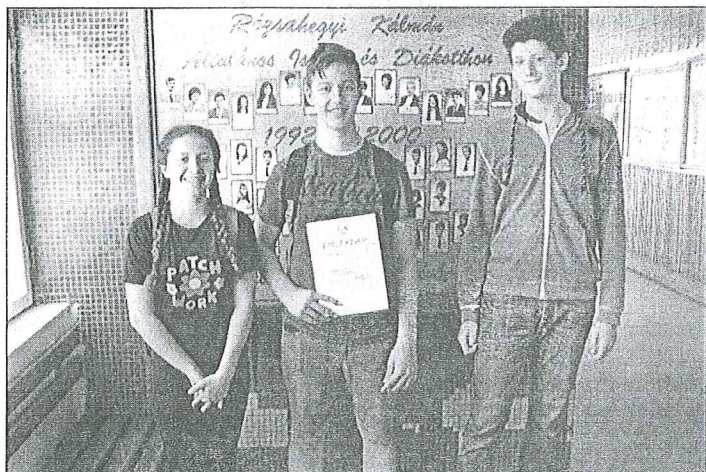
Hírek a Rózsahegyi Iskolából

Csak természetesen!

A Körös - Maros Nemzeti Park Dévaványai Tűzokrezervátuma 2016. május 07-én a

hagyományteremtés szándékával szervezte meg az egész napos Tűzokfesztivált, melynek

egyik programja a környező települések általános iskoláinak számára meghirdetett természetismereti vetélkedő volt. A háromfős csapatok túraszerűen küzdöttek le a telephelyen kijelölt állomások gyakorlati és elméleti tudást igénylő feladatait. Iskolánk csapata - Szmolai Szabolcs, Tóth Zoltán, Zanyik Elizabet - remek versenyzettel a II. helyet szerezte meg. A Tűzokfesztivál a tanulók versenyén kívül sok egyéb, érdekes programot kínált a részt vevőknek.

A Tűzokfesztivál ezüstérmesei

TIT történelem verseny

Iskolánk történelem iránt érdeklődő tanulói évek óta részt vesznek a TIT Körösök Vidéke Egyesület által szervezett tanulmányi versenyen. Az 5 internetes forduló eredményei alapján hívták be a legjobbakat a megyei döntőre. Ebben az évben nyolc benevezett tanulóból heten szerepelhettek a békéscsabai döntőben. A 8. évfolyamon 6. helyezést ért el Varga Petra, a hetedikesek között Gellai Fanni 3. Nemes Ágota 5. lett, az ötödikesek versenyében Fekécs Hanna szintén 5. helyezést ért el. Felkészítő tanárunk Vaszkóné Dinya Erzsébet.

A történelem verseny résztvevői

Sportsikerek a Rózsahegyiben

A FODISZ Békés megyei szervezetének rendezésében lezajlott atlétika versenyen nagy sikerrel szerepeltek tanulóink: A 3. korcsoportban Bán Imre 100 m-es síkfutásban 3., kispálya hajításban 1. helyezést ért el. Budai Márk 300 m-es futásban szintén 3.

lett, távolugrásban pedig 1. Deli Zoltán kispálya hajításban, Budai Róza távolugrásban szerzett bronzérmet. A IV. korcsoportosok is eredményesen szerepeltek: Molnár Ferenc 200 m-es futásban és súlylökésben is a dobogó legfelső fokára állhatott, 100 m-en pedig ezüstérmes lett. Budai Péter 400 m-en ért elsőként a célba. A csapat tagjai voltak még seres Zoltán, Dávid Patrik, Bán Péter, felkészítő tanárunk Nagy Sándor volt. Az I. helyezettek jogot szereztek az országos döntőn való részvételre, melyet június 10-11-én rendeznek Zánkán.

A sportverseny résztvevői

Nyelvvizsgálóink

Iskolánk angol tanárainak eredményes munkáját bizonyítja, hogy évről évre eredményesen szerepelnek tanulóink az angol nyelvvizsgán. Ebben az évben C típusú (komplex) bizonyítványt szereztek: Varga Petra, Szurovecz Fanni, Kósa Fruzsina 8. a osztályos tanulók, Horváth Fanni, Horváth Kitti, Zanyik Elizabet a 8. b osztályból. Sikeres szóbeli vizsgát tettek: Parrag Gergő, Kovács Szilvia, Lakatos Rikárd az a osztályból, Tóth Zoltán és Nótári Csenge pedig a b-ből. Felkészítő tanáraik Tóth Magdolna és Varga Lászlóné voltak.

AZ ENDRÓDI KÁPLÁNOK NÉVSORA III.

Fölföldy Béla 1932-1938	Szakács János 1949-1949
Kiss László 1933-1936	Matula Mihály 1949-1953
Székelly Imre 1933-1935	Nádor Ferenc 1953-1959
Szuromi András 1935-1939	Dr. Faragó László 1958-1966, 1968-1970
Kalmár József Árpád 1936-1937	Sánta Antal 1959-1961, 1963-1968
Révész István 1937-1941	Nyisznyánszky Lajos 1961-1963
Pálmai József 1938-1940	P. Varga Béla 1966-1970
P. Vitéz Bernard 1939-1939	Kardos Mihály 1970-1971
Dr. Hosszú László 1940, 1942	Katona József 1971-1973
Csabay Béla 1940-1942 1957-1958	Szigeti Antal 1973-1975
Kiss Sándor 1940-1942	Horváth János 1975-1976
Szvetits Kálmán 1941-1943, 1944-	Felföldy Balázs 1976-1977
Zsombok Ferenc 1942-1943	Menyhárt András 1977-1980
Sófalvy Márton 1942-1943	Kárpáti László Gyula 1980-1982
Marosvári Pál 1943-1948	Betöltetlen: 1982-1984
Mentes Ferenc 1943-1944	Lipien Mihály 1984-1986, az utolsó káplán
Dáskál István 1943-1947	Az endródi, hunyai, dévaványai és
Hársányi Vince minorita 1944-	ecsegfalvi plébániák körzetesítése
1945 (nem hivatalos káplán)	miatt a kápláni állomás ideiglenesen
Gonda Keresztély ciszterci 1945-	újra vissza lett állítva 1996 és
1953 (nem hivatalos káplán)	2000 között.
Farkas István 1945-1949 (nem hi-	Bauer Csaba 1997-1998
vatalos káplán)	Vargyas Emil 1998-1999
Tóth Alajos 1945-?	Hüse József 1999-2000
öregszőlői lelkész	
Bagi Alajos 1948-1949	
Vízvári László 1948-1950	

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium hírei

Általános iskola

Alcsi-sziget - Szolnok - Kajak Kölyök edzőtábor

Május hónapban lehetőségem volt részt venni Alcsi-szigeten egyhetes edzőtáborban. Naponta két edzés, naponta majdnem 40 km evezés, igen kemény volt, de szükséges, ha el akarom érni céljaimat.

A táborban japán, német, ausztrál versenyzők is készültek, edzetek a versenyekre. Magyar hírességek közül egy vízben edzettünk Kozák Danutával, Homonnai Lucával. Volt lehetőségünk beszélni Szabó Gabriella olimpiai bajnokkal.

A táborban Kovács Gábor és Agócs Mihály edzők segítségével tudtunk intenzíven készülni a következő versenyekre.

Idei eredményeim:

Szeged Hanzók Örs Emlékverseny 4. hely

Budapest A-Hídépítő Kupa 3. hely

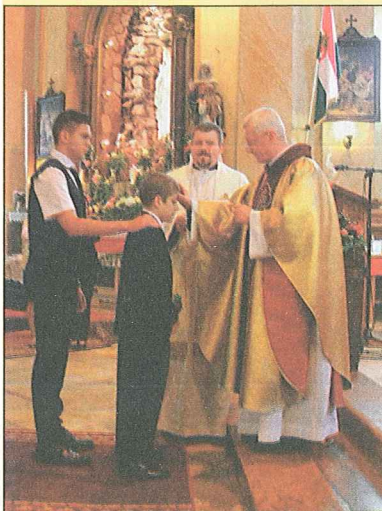
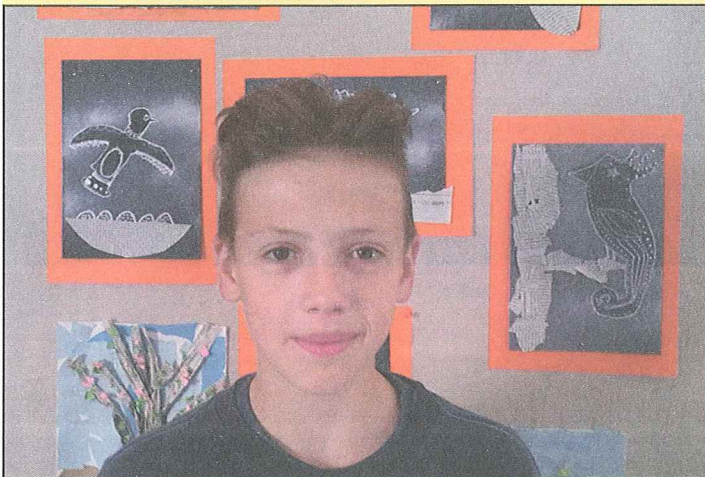
Gyomaendrőd, Diákkupa 2. hely

Most készülök a győri Graboplast Maratonra, ahol 5000 m-t kell evezni, illetve nagyon várom a legnagyobb megmérettetést, az OB-t Sukorón.

A gyomaendrődi KSI-ben kajakozom, már három éve.

Berta Bence 6. osztály

Bencének gratulálunk az eredményeihez, sok sikert és kitartást kívánunk a jövőben!

Elsőáldozás és bérmálás - 2016

Alapos előkészület után az idei évben 21 hittanos gyermek volt elsőáldozó. Május 8-án vasárnap az endrődi Szent Imre Templomban 15, május 16-án, pünkösdhétfőn a gyomai Jézus Szíve Templomban hat ünneplőbe öltözött gyermek járult szentáldozáshoz. Iskolánk tanulói közül hét 3. osztályos gyermek a kitartó, rendszeres szentmisére és hittanóra járással, az első szentgyónással készült fel, hogy magukhoz vegyék, szívükbe fogadják az Oltáriszentségben jelen lévő Jézust.

Adja Isten, hogy a keresztségben megkezdődő kegyelmi élet, mely most az elsőáldozásban megerősítést nyert, tovább növekedhessen. Kívánjuk nekik a szentségi élet szépségeit, örömeit!

Hét fiatal keresztnyíltélete fontos állomásához érkezett május 14-én. A bérmálás szentségében részesültek az endrődi Szent Imre Templomban. Iskolánk tanulói közül a 7. osztályos Burai Zoltán volt bérmálkozó. Kérjük a Szentlélek kegyelmeit, hogy kísérelje őt élete minden napján.

Német Nyelvi Verseny

Iskolánkból két 8. osztályos tanuló vett részt az Országos Német Nyelvi Versenyen. Az iskolai forduló eredményei alapján mindketten továbbjutottak a megyei döntőbe, ahol Farkas Anita 7., Zsilinszky Erika 13. helyezést ért el. Felkészítő tanárunk Tímár Marianna tanárnő.

Fedezd fel Eleket!

2016. május 10-én a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium nyolcadikos és kilencedikes tanulóit — Farkas Anita, Gubucz Szilvia, Zsilinszky Erika, illetve Hornok Roland, Pelyva Alexandra és Tóth-Bera Alexandra - részt vettek a „Fedezd fel Eleket!” elnevezésű német versenyen. A faluban körbejárva az ott élő német kisebbségről kellett kitölteniük egy kvízt és keresztretjvényt – németül. 18 három fős általános iskolás csapat volt, valamint három középiskolás. A gimnazisták „Keine Panik” csapata megnyerte a középiskolások versenyét (tanáraik Deliné Dobó Tünde, Vinkovics-Hangya Cecília), általános iskolásaink a „Meister 3” 4. helyezést értek el (tanárunk Tímár Marianna).

Konfirmáció a Református templomban

Pünkösdvasárnap gyülekeztünk a lelkészi hivatalban. Fél tízkor a lelkész úrral és a presbiterekkel együtt átvonultunk a templomba. Az ünnepi istentiszteleten nyitott lélekkel meghallgattuk a pünkösd történetét, ezután kezdődött a vizsga. Válaszoltunk valamennyi kérdésre, majd letettük a fogadalomtételt és megkeresztelték azokat, akik eddig még nem voltak megkeresztelve. Utána személyenként megáldott minket a lelkész úr. Mi konfirmandusok úrvacsoráztunk, s a gyülekezet többi tagja is. Végül meghallgattuk a lelki pásztorunk egyéb hirdetésait is, és aki akart, a lelkészi hivatal melletti imateremben szeretetvendégségen vehetett részt.

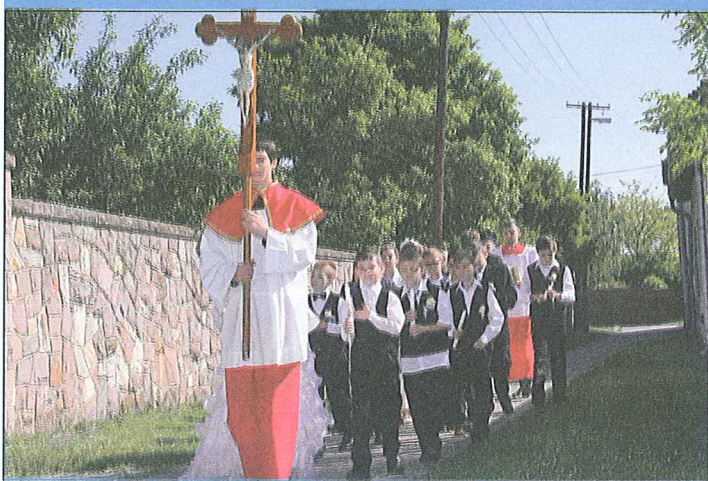
A konfirmációt a presbitérium elfogadta, és gondnok úr intézett hozzánk pár szót.

Kovács Gábor 7. osztályos tanuló

Az Óperenciás-tengeren is túl

Ebben az évben május 20-án, immár 15. alkalommal került megrendezésre Sarkadon az „Óperenciás-tengeren is túl, a képzelet földjén...” mesemondó, meseillusztráció-készítő és meseíró verseny. Iskolánkat a 2. osztályból három tanuló Gubucz Panna, Vatai Zalán és Raduska Liliána képviselte. A gyerekek először egy elődöntőben mérték össze mesemondó tudásukat. A verseny nagyon szoros volt, majd végül a három tanuló közül Vatai Zalán és Raduska Liliána került be a döntőbe. A délelőtti folyamán még belepillanthattunk Kalkus Tamás bűvész előadásába, majd részt vettünk S. Nagy Péter koncertjén. A jól megérdemelt finom ebéd elfogyasztása után átvonultunk a város művelődési központjába, ahol végre elérkezett a várva várt eredményhirdetés. Vatai Zalán 2. helyezést ért el, Raduska Liliána a saját korcsoportjában különdíjat kapott. A gyerekek fáradtan, de élményekben gazdagon tértek haza.

Elsőáldozás és bérmálás egyházközségeinkben

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizés szobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Hídfő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.

Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240

E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu

<http://www.feszekpanzio.hu>

AGRO ÁRUHÁZ

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

Kedves vásárlóim!

Júniusi ajánlataim:

- Vegyszerek, (rovarölők, gombaölő szerek)
- Műtrágyák, növénytápok, virágföldek
- Virágcserepek, virágládák
- Vízszivattyúk, búvárszivattyúk
- Öntözőömlők, szórófejek, csatlakozók
- Fóliák, műanyag zsákok, műanyag áruk
- Munkavédelmi cipők, ruhák, kesztyűk
- Szegek, csavarok, kéziszerszámok
- Alu. létrák, talicskák, kerítésdrótok
- Műanyag kukák, hordók, kádak
- Festékárúk, falfestékek, zománc festékek, ecsetek
- Szúnyoghálók, szúnyogriasztók
- Izzók, elemek, kisállat eledel, stb.

Várom kedves vásárlóimat!

FARKAS MÁTÉ

VÁROSUNK, Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány 5502 Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel., Fax: (66) 283-940 * Felelős: Szabó Zoltánné * Főszerkesztő: Hegedűs Bence * Szerkesztőség címe: 5502 Gyomaendrőd, Vaszkó Mihály u. 1. Tel. (06 30) 4798-311 varosunk@gmail.com * Alapítók: †Vaszkó András, †Császár Ferenc, Iványi László * Szerkesztők: Cs. Szabó István, Czank Gábor, Farkas Zoltánné, Fülöp Zoltán, Hunya Jolán, Polányi Éva, Seidl Ambrus, Soczó Géza, Dr. Szonda István, Dr. Varju László, Várfi András * Műszaki szerkesztő: Iványi László * Lapzárta minden hónap 20. napján * Megjelenik minden hónap első hétfőjén, Interneten a hónap 15. napján *

Technikai munkatárs: Bukva Csilla

* MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 * készült: (70) 566-39-88 *

<http://www.varosunkujzag.hu> * E-mail: varosunk@gmail.com szerkesztoseg@varosunkujzag.hu